

Rhan D – Pleidleisio absennol

Refferendwm ar aelodaeth y DU
o'r Undeb Ewropeaidd:
canllawiau i Swyddogion Cyfrif
ym Mhrydain Fawr

Cyhoeddwyd Ionawr 2016 (diweddarwyd Mai 2016)

Yn y canllawiau hyn, rydym yn defnyddio 'rhaid' wrth gyfeirio at ofyniad cyfreithiol penodol; rydym yn defnyddio 'dylai' ar gyfer eitemau sydd yn arfer a argymhellir yn ein barn ni, ond nad ydynt yn ofynion cyfreithiol.

Cyfieithiadau a fformatau eraill

Mae ein canllawiau a'n hadnoddau ar gyfer y bleidlais hon hefyd ar gael yn Gymraeg.

I gael gwybodaeth am sut i gael y cyhoeddiad hwn mewn iaith arall, neu mewn print bras neu Braille, cysylltwch â'r Comisiwn Etholiadol:

Ffôn: 020 7271 0500

E-bost: publications@electoralcommission.org.uk

Diweddariadau i'r ddogfen hon

Diweddarwyd	Disgrifiad o'r newid	Rhif paragraff
Mai 2016	Diweddarwyd i ddangos y ddeddfwriaeth derfynol (gan gynnwys cadarnhau dyddiad y bleidlais) a chyfarwyddiadau'r Prif Swyddog Cyfrif a gadarnhawyd, canllawiau a roddwyd mewn bwletinau Gweinyddiaeth Etholiadol ac i gynnwys cyfeirnodau deddfwriaethol	
Mai 2016	Paragraff wedi ei ychwanegu i gynnwys hawl i gael pleidlais bost yn y refferendwm	1.1 ac 1.2

Cynnwys

1	Hawl ar gyfer ac amserlen ar gyfer pleidleisio absennol	1
	Hawl i bleidlais absennol	1
	Amserlen pleidleisio absennol	1
	Newidiadau i drefniadau pleidleisio absennol cyn y refferendwm.....	4
2	Pleidleisio drwy ddirprwy	5
	Terfynau o ran nifer y dirprwyon a phleidleisio fel dirprwy	5
	Dirprwyon brys ym Mhrydain Fawr	5
3	Paratoi ar gyfer prosesau pleidlais absennol	7
	Staffio a hyfforddiant.....	7
	Cynllun lleoliadau	7
	Cyfarpar ar gyfer anfon, derbyn ac agor pleidleisiau post	8
	Opsiynau ar gyfer anfon pecynnau pleidleisio drwy'r post.....	9
	Yn bersonol	10
	Drwy'r post.....	10
	Dosbarthu pleidleisiau post i gyfeiriadau tramor.....	11
	Dosbarthu pleidleisiau post i etholwyr dienw.....	12
	Nifer y sesiynau agor pleidleisiau post a'u hamseriad	12
4	Paratoi deunydd swyddfa pleidleisio drwy'r post	14
	Y rhestr rhif cyfatebol.....	14
	Paratoi'r deunydd swyddfa ar gyfer pleidleisio drwy'r post	14
	Gwirio'r broses anfon.....	15
	Data personol a chontractwyr	15
	Cynnwys pecynnau pleidleisio drwy'r post	16
	Amlenni	16
	Y papur pleidleisio	17
	Datganiad pleidleisio drwy'r post	17
	Marcio cofrestrau gorsafoedd pleidleisio	18
5	Y weithdrefn ar gyfer anfon a dosbarthu pleidleisiau post	19

Pwy ddylai gael pleidlais bost?	19
Pwy all fod yn bresennol?	19
Gwirio'r broses anfon	19
Y broses anfon	20
Ailanfon pecynnau pleidleisio drwy'r post	21
Y weithdrefn ar gyfer ailanfon pleidleisiau post a ddifethwyd	22
Y weithdrefn ar gyfer ailanfon pleidleisiau post a gollwyd/nas derbyniwyd	23
Argymhelliad 1	23
Argymhelliad 2	24
Y weithdrefn ar gyfer ailanfon oherwydd gwall gweithdrefnol	26
Canslo pecynnau pleidleisio drwy'r post	26
Adalw pleidleisiau post a ganslwyd	27
Cadw cofnodion	27
6 Derbyn ac agor pleidleisiau post	29
Derbyn pleidleisiau post	29
Blychau pleidleisio drwy'r post a pheynnau	29
Cadw cofnodion	30
Marcio'r rhestr pleidleiswyr post a'r rhestr dirprwyon sy'n pleidleisio drwy'r post	31
Cadarnhau wrth bleidleiswyr fod eu pleidlais bost wedi'i dychwelyd	31
Agor pleidleisiau post	32
Pwy all fod yn bresennol pan agorir pleidleisiau post?	32
Y weithdrefn ar gyfer agor pleidleisiau post	32
Cam 1: agor y blwch pleidleisio i bleidleiswyr post	33
Cam 2: gwirio'r dynodyddion personol	33
Cam 3: agor amlenni papurau pleidleisio drwy'r post	33
Cam 4: selio'r blychau pleidleisio drwy'r post	33
Paru datganiadau pleidleisio drwy'r post â phapurau pleidleisio drwy'r post	34
Bwrw golwg dros y dynodyddion personol	34
Y sesiwn agor pleidleisiau post olaf	35
Cadw cofnod o becynnau pleidleisio drwy'r post anghyflawn a ddychwelwyd	35

Delio â phapurau pleidleisio wedi torri neu rwygo	36
Mae'r darn yn cynnwys rhif y papur pleidleisio a'r marc swyddogol	36
Mae'r darn ond yn cynnwys rhif y papur pleidleisio a dim marc swyddogol	36
Mae'r darn ond yn cynnwys y marc swyddogol a dim rhif papur pleidleisio	36
Nid yw'r darn yn cynnwys y marc swyddogol na rhif y papur pleidleisio	36
Paratoi cofnod o'r pleidleisiau post hynny sydd wedi methu'r gwiriadau dynodyddion	36

1 Hawl ar gyfer ac amserlen ar gyfer pleidleisio absennol

Hawl i bleidlais absennol

1.1 Mae'r ddeddfwriaeth yn darparu y bydd person yn cael eu cynnwys ar y rhestr pleidleiswyr absennol ac yn pleidleisio drwy'r post yn y refferendwm os ydynt:¹

- yn gwneud cais llwyddiannus i bleidleisio drwy'r post
- yn bleidleisiwr post ar gyfer etholiadau Senedd y DU ar gyfer cyfnod penodol neu amhenodol
- yn arglwydd sydd â phleidlais bost ar gyfer etholiadau llywodraeth leol neu etholiadau Senedd Ewrop ar gyfer cyfnod penodol neu amhenodol

Mae'r ddeddfwriaeth yn darparu y bydd person yn cael eu cynnwys ar y rhestr pleidleiswyr dirprwy ac yn pleidleisio drwy ddirprwy yn y refferendwm os ydynt:²

- yn gwneud cais llwyddiannus i bleidleisio drwy ddirprwy
- yn pleidleisio drwy ddirprwy ar gyfer etholiadau Senedd y DU ar gyfer cyfnod penodol neu amhenodol
- yn arglwydd sydd â phleidlais ddirprwy ar gyfer etholiadau llywodraeth leol neu etholiadau Senedd Ewrop ar gyfer cyfnod penodol neu amhenodol

Amserlen pleidleisio absennol

Mae Pennod 3 [Rhan C - Gweinyddu'r bleidlais](#) yn cynnwys gofyniad bod Swyddogion Cofrestru Etholiadol yn ysgrifennu at arglwyddi tramor a'r etholwyr hynny sydd â phleidlais ddirprwy am gyfnod penodol neu amhenodol i'w cynghori o'u trefniadau pleidleisio absennol ar gyfer y refferendwm.

Cyfarwyddyd

Mae'r Prif Swyddog Cyfrif wedi cyhoeddi'r cyfarwyddiadau canlynol:

- **Pecynnau pleidleisio drwy'r post yn cael eu hanfon i gyfeiriadau dramor** - rhaid i chi sicrhau y caiff pecynnau pleidleisio drwy'r post sy'n cael eu hanfon i gyfeiriadau dramor eu hanfon o fewn cyfnod o bum

diwrnod gwaith yn dechrau o'r diwrnod sy'n bedwar diwrnod gwaith ar ôl y dyddiad olaf ar gyfer cyhoeddi'r hysbysiad refferendwm (h.y. o fewn y cyfnod rhwng dydd Llun 23 Mai a dydd Gwener 27 Mai (cynhwysiol) ac ni ddylai gael ei roi fel ei fod yn cael ei dderbyn cyn 28 diwrnod cyn y bleidlais).

- **Pecynnau pleidleisio drwy'r post yn cael eu hanfon i gyfeiriadau yn y DU** - rhaid i chi sicrhau y caiff pecynnau pleidleisio drwy'r post sy'n cael eu hanfon i gyfeiriadau yn y DU eu hanfon o fewn cyfnod o bum diwrnod gwaith yn dechrau gyda'r diwrnod sy'n wyth diwrnod gwaith ar ôl y dyddiad olaf ar gyfer cyhoeddi'r hysbysiad refferendwm (h.y. o fewn y cyfnod rhwng dydd Gwener 27 Mai a dydd Gwener 3 Mehefin (cynhwysiol)).

1.2 Mae cyfarwyddyd y Prif Swyddog Cyfrif yn canolbwyntio ar y dosbarthiad cyntaf o'r pecynnau pleidleisio drwy'r post. Fodd bynnag, dylai Swyddogion Cyfrif hefyd sicrhau bod trefniadau ar waith ar gyfer dosbarthiadau dilynol sy'n sicrhau bod pleidleisiau post yn cael eu hanfon at yr etholwyr hynny sydd wedi gwneud cais i gofrestru i bleidleisio a/neu i bleidleisio drwy'r post yn agos at y dyddiadau cau mor gyflym â phosibl ym mhob achos.

1.3 Mae'n ofynnol i'r Swyddog Cofrestru Etholiadol gyhoeddi dau hysbysiad newid refferendwm interim cyn cyhoeddi'r hysbysiad newid refferendwm terfynol ar y pumed diwrnod gwaith cyn y bleidlais³. Rhaid i'r hysbysiad newid refferendwm interim cyntaf gael ei gyhoeddi ar y pedwerydd diwrnod ar bymtheg cyn y diwrnod pleidleisio (h.y. ddydd Mercher 25 Mai).⁴

1.4 Mae Grŵp Darparu Refferendwm yr UE wedi argymhell y dylid cyhoeddi'r ail hysbysiad interim rhwng 2 Mehefin ac 8 Mehefin (cynhwysol).ⁱ Dylai Swyddogion Cofrestru Etholiadol a Swyddogion Cyfrif fod mewn cyswllt agos gyda chyflenwyr i sicrhau eu bod yn nodi'r dyddiad optimwm ar gyfer cyhoeddi o fewn y ffenestr yma fydd yn cefnogi trosglwyddo'r data hanfodol i hwyluso argraffu a danfon pecynnau pleidleisio post. Mae'r ffenestr a argymhellir yn adlewyrchu'r awydd i nodi amser ar gyfer cyhoeddi fyddai'n buddio etholwyr fwyaf a rhoi hyblygrwydd i Swyddogion Cofrestru Etholiadol a Swyddogion Cyfrif i sicrhau eu bod nhw - wrth weithio gyda'u cyflenwyr - yn gallu defnyddio'r hysbysiad hwn yn effeithiol yn ymarferol, yn enwedig i gefnogi paratoi a dosbarthu pecynnau pleidleisio post i etholwyr newydd gofrestrdig.

1.5 Mae'r hysbysiadau interim yn cefnogi anfon pleidleisiau post ar gam cynnar yn yr amserlen at yr etholwyr hynny sydd wedi gwneud cais i gofrestru yn agos at y dyddiad cau ar gyfer cofrestru, oherwydd dim ond rhywun sydd eisoes wedi'i ychwanegu at y gofrestr a all dderbyn pleidlais bost. Bydd anfon yn gynnar yn sicrhau bod cymaint o amser â phosibl ar gael i etholwyr - yn enwedig y rhai sydd dramor a phleidleiswyr sy'n aelodau o'r lluoedd arfog - dderbyn, cwblhau a dychwelyd eu pleidleisiau post.

ⁱYn gyfreithlon mae gennych rhwng dydd lau 26 Mai a dydd Mercher 15 Mehefin (cynhwysiol) i gyhoeddi'r ail hysbysiad interim.

Mae'r ddogfen [dyddiadau cofrestru](#) yn gosod y dyddiad cau gwneud cais a phenderfynu ar gyfer hysbysiadau interim a'r hysbysiad terfynol o newid ar gyfer y refferendwm.

1.6 Bydd y Swyddog Cofrestru Etholiadol yn llunio'r rhestr o bleidleiswyr post a'r rhestr o bleidleiswyr drwy ddirprwy, a bydd angen i chi gael y rhestrau hyn wrth anfon pleidleisiau post. Bydd hefyd angen i chi gael unrhyw ddiweddariadau dilynol pan fydd yr hysbysiad newid refferendwm interim a'r un terfynol wedi'u cyhoeddi. Os nad chi yw'r Swyddog Cofrestru Etholiadol hefyd, dylech gysylltu ag ef ar gam cynnar i gytuno ar y broses o gael gafael ar y rhestrau.

Mae Pennod 11 o [Rhan 4 - Cynnal y gofrestr drwy gydol y flwyddyn](#) o ganllawiau'r Comisiwn i Swyddogion Cofrestru Etholiadol yn cynnwys rhagor o wybodaeth am gyhoeddi hysbysiadau newid.

1.7 Y dyddiad cau i etholwyr wneud newidiadau (yn cynnwys canslo) i drefniadau presennol pleidleisio absennol (h.y. pleidleisiau post, pleidleisiau drwy ddirprwy a phleidleisiau post drwy ddirprwy) yw 5pm ddydd Mercher 8 Mehefin.⁵ Fodd bynnag, os yw etholwr yn bleidleisiwr post sydd eisoes wedi dychwelyd ei bapur pleidleisio drwy'r post, ni all wneud unrhyw newidiadau wedi hynny, hyd yn oed os yw cyn 5pm ddydd Mercher 8 Mehefin. Y dyddiad cau ar gyfer ceisiadau am bleidlais bost newydd a cheisiadau am bleidlais bost drwy ddirprwy newydd yw 5pm hefyd dydd Mercher 8 Mehefin. Y dyddiad cau ar gyfer ceisiadau am bleidlais drwy ddirprwy newydd (nid pleidlais bost drwy ddirprwy), heb gynnwys ceisiadau brys am ddirprwy, yw 5pm ddydd Mercher 15 Mehefin.⁶

Y dyddiad cau ar gyfer ceisiadau brys am ddirprwy yw 5pm ar y diwrnod pleidleisio (h.y. 5pm ddydd Iau 23 Mehefin). Gweler **Pennod 2 'Pleidleisio drwy ddirprwy'** isod am ragor o wybodaeth am ddirprwyon brys.

1.8 Bydd y Swyddog Cofrestru Etholiadol yn darparu'r rhestrau terfynol o bleidleiswyr absennol, h.y., y rhestr o bleidleiswyr post, y rhestr o bleidleiswyr post drwy ddirprwy a'r rhestr o ddirprwyon, ar ôl y dyddiad cau ar gyfer ceisiadau. Efallai na fydd y rhestrau terfynol o bleidleiswyr absennol ar gael tan ar ôl y dyddiad cau ar gyfer pennu cofrestriad, sef ddydd Mercher 15 Mehefin. Y rheswm dros hyn yw, lle caiff cais cofrestru sydd wedi'i gwblhau ei wneud erbyn y dyddiad cau, ond na ellir cadarnhau pwy sy'n gwneud cais yn erbyn cofnodion DWP neu drwy baru data lleol, mae gan y Swyddog Cofrestru Etholiadol tan y dyddiad cau ar gyfer gwneud penderfyniad i gael y dystiolaeth ofynnol gan yr ymgeisydd o dan y broses eithriadau a gwneud penderfyniad; os bydd yr ymgeisydd hefyd wedi gwneud cais am bleidlais absennol erbyn y dyddiad cau perthnasol ar gyfer pleidlais absennol, ni ellir rhoi'r bleidlais absennol nes i'r cais cofrestru gael ei bennu'n gadarnhaol.

Newidiadau i drefniadau pleidleisio absennol cyn y refferendwm

1.9 Efallai y bydd unigolyn yr anfonir ei bleidlais bost ato'n gynnar yn amserlen y refferendwm yn ei chael ond yna'n penderfynu nad yw am bleidleisio drwy'r post mwyach a bod dal amser iddo wneud newidiadau i'w drefniadau pleidleisio absennol cyn y refferendwm.

1.10 Er mai'r dyddiad cau ar gyfer gwneud newidiadau i drefniadau pleidleisio absennol presennol neu ganslo pleidlais absennol yw 5pm ddydd Mercher 8 Mehefin, ni chaiff etholwr sydd wedi cael ei becyn pleidleisio drwy'r post ac sydd wedi dychwelyd ei bapur pleidleisio drwy'r post wedi ei gwblhau ar gyfer y refferendwm ganslo na newid ei drefniadau pleidleisio absennol cyn y refferendwm, (oni bai fod y papurau pleidleisio wedi cael eu dychwelyd fel rhai a ddifethwyd neu a gollwyd). Mae hyn hefyd yn wir yn achos etholwr sy'n pleidleisio drwy ddirprwy, lle mae gan ei ddirprwy bleidlais bost a'i fod eisoes wedi pleidleisio ar ran yr etholwr drwy ddychwelyd ei bleidlais bost wedi'i chwblhau.

1.11 Dychwelyd y papur pleidleisio drwy'r post sy'n berthnasol wrth bennu a all etholwr wneud newidiadau i'w drefniadau pleidleisio drwy'r post cyn y refferendwm. Felly, bydd angen i chi gael system ar waith sy'n eich galluogi i nodi'n brydlon p'un a yw papur pleidleisio drwy'r post wedi'i ddychwelyd.

1.12 Os nad chi yw'r Swyddog Cofrestru Etholiadol hefyd, dylech ei hysbysu pryd y caiff papurau pleidleisio drwy'r post eu hanfon a chysylltu ag ef i benderfynu sut y caiff unrhyw geisiadau i newid trefniadau pleidleisio absennol a gwybodaeth am bapurau pleidleisio drwy'r post a ddychwelwyd eu cyfnewid ar ôl hynny er mwyn sicrhau:

- bod y Swyddog Cofrestru Etholiadol yn gwybod p'un a gaiff ganiatáu newid trefniadau pleidleisio absennol i fod yn weithredol ar gyfer y refferendwm
- y gallwch ganslo'r papur pleidleisio drwy'r post os cafodd y cais ei ganiatáu

1.13 Rhoddir rhagor o ganllawiau ar ganslo papurau pleidleisio drwy'r post a chael gafael ar unrhyw bapurau pleidleisio a dderbynnir ar ôl eu canslo ym mharagraffau **5.48 a 5.50**.

Ceir canllawiau cyffredinol i Swyddogion Cofrestru Etholiadol ynghylch ymdrin â cheisiadau am bleidleisio absennol yn [Rhan 5 - Pleidleisio absennol](#) o ganllawiau'r Comisiwn ar gyfer Swyddogion Cofrestru Etholiadol.

2 Pleidleisio drwy ddirprwy

2.1 Rhaid i chi roi'r rhannau perthnasol o'r rhestr o ddirprwyon a'r rhestr o ddirprwyon pleidleisio drwy'r post i Swyddogion Llywyddu.⁷ Os nad chi yw'r Swyddog Cofrestru Etholiadol hefyd, cyn gynted ag y bo'n ymarferol, bydd yn rhoi rhestr o'r holl etholwyr sydd, erbyn 5pm ddydd Mercher 15 Mehefin, wedi penodi dirprwy i bleidleisio ar eu rhan. Bydd hefyd yn rhoi rhestr ar wahân i chi sy'n cynnwys manylion dirprwyon pleidleisio drwy'r post.

2.2 Rhaid nodi 'A' wrth ymyl enw etholwr sydd â dirprwy pleidleisio drwy'r post ar gofrestr yr orsaf bleidleisio.⁸

Terfynau o ran nifer y dirprwyon a phleidleisio fel dirprwy

2.3 Ni all unigolyn gael mwy nag un dirprwy ar unrhyw adeg.⁹

2.4 Ni chaiff unigolyn sydd â hawl i bleidleisio fel dirprwy yn y refferendwm wneud hynny ar ran mwy na dau etholwr nad ydynt yn perthyn yn agos.¹⁰

2.5 Gall unigolyn weithredu fel dirprwy ar gyfer unrhyw nifer o berthnasau agos. Perthynas agos yn yr achos hwn yw gŵr neu wraig, partner sifil, rhiant, mam-gu neu dad-cu, brawd, chwaer, plentyn neu wŷr neu wyres.

2.6 Byddai dirprwy yn cyflawni trosedd petai'n pleidleisio ar ran mwy na dau etholwr nad ydynt yn perthyn yn agos yn y refferendwm.¹¹

Dirprwyon brys ym Mhrydain Fawr

2.7 Ym Mhrydain Fawr, gellir penodi dirprwyon brys ar gyfer y refferendwm ym mhob un o'r amgylchiadau canlynol¹²:

- yn achos anabledd (p'un a yw'n gyflwr meddygol, salwch neu rywbeth arall) sy'n digwydd ar ôl y dyddiad cau ar gyfer ceisiadau arferol am ddirprwy (h.y. 5pm ddydd Mercher 15 Mehefin)
- os yw'r unigolyn yn glaf iechyd meddwl a gadwyd o dan bwerau sifil (h.y. y rhai nad ydynt yn droseddwr a gadwyd)
- os yw galwedigaeth, gwasanaeth neu gyflogaeth unigolyn yn golygu na all fynd i'r orsaf bleidleisio ei hun a'i fod yn dod yn ymwybodol o hyn ar ôl y dyddiad cau ar gyfer ceisiadau arferol am ddirprwy (h.y. ar ôl 5pm ddydd Mercher 15 Mehefin)

2.8 Os nad chi yw'r Swyddog Cofrestru Etholiadol hefyd, dylech gysylltu ag ef er mwyn cytuno ar ddull o gyfleu unrhyw ychwanegiadau at y rhestr o ddirprwyon sy'n deillio o ganiatáu ceisiadau brys am ddirprwy.

2.9 Pryd bynnag y penodir dirprwy brys, dylid gwneud pob ymdrech i gysylltu â'r staff priodol yn yr orsaf bleidleisio i'w hysbysu am hyn, gan gynnwys dros y ffôn, yn arbennig gan nad oes unrhyw ofyniad cyfreithiol i'r dirprwy ddarparu unrhyw ddogfennaeth er mwyn cael caniatâd i bleidleisio.

2.10 Lle bynnag y bo modd, fodd bynnag, dylai'r Swyddog Cofrestru Etholiadol roi llythyr i ddirprwy unrhyw bleidleisiwr y derbyniwyd ei gais brys am ddirprwy yn ei awdurdodi i weithredu fel dirprwy, a ddylai gynnwys manylion yr unigolyn y mae'n pleidleisio ar ei ran. Dylai'r Swyddog Cofrestru Etholiadol gynghori'r dirprwy i fynd â'r llythyr awdurdodi hwnnw gydag ef pan fydd yn mynd i bleidleisio a'i roi i'r staff yn yr orsaf bleidleisio. Yna, gall y llythyr hwn gael ei farcio gan staff yr orsaf bleidleisio i ddangos bod y dirprwy wedi cael papurau pleidleisio ac yna ei gadw gyda'r rhestr o ddirprwyon.

2.11 Pan fo'n bosibl, dylai'r Swyddog Cofrestru Etholiadol hefyd ddarparu rhestr atodol o ddirprwyon y gellir ei rhoi i'r orsaf bleidleisio berthnasol a'i hychwanegu at y rhestr a ddarparwyd yn wreiddiol.

2.12 Dylai'r dull cytûn o gyfleu ychwanegiadau at y rhestr o ddirprwyon ar y diwrnod pleidleisio gael ei gynnwys yn y sesiwn hyfforddi i staff gorsafoedd pleidleisio. Rhoddir rhagor o wybodaeth am hyfforddi staff gorsafoedd pleidleisio yn [Rhan B - Cynllunio a threfnu](#).

2.13 Gallech ofyn i arolygwyr gorsafoedd pleidleisio gydweithio â'r swyddfa gofrestru etholiadol o ran ceisiadau brys am ddirprwy a ganiateir ar y diwrnod pleidleisio. Os felly, dylech eu hysbysu am y gweithdrefnau i'w dilyn.

Ceir rhagor o wybodaeth am geisiadau brys am ddirprwy yn [Rhan 5 - Pleidleisio absennol](#), o ganllawiau'r Comisiwn ar gyfer Swyddogion Cofrestru Etholiadol ym Mhrydain Fawr.

3 Paratoi ar gyfer prosesau pleidlais absennol

3.1 Dylai eich cynllun prosiect gynnwys cynllun i gyflawni prosesau refferendwm allweddol , gan gynnwys rheoli'r broses pleidlais absennol.

Ceir rhagor o wybodaeth am gynllunio ar gyfer y refferendwm ym Mhennod 1 o [Ran B - Cynllunio a threfnu](#).

Staffio a hyfforddiant

3.2 Ceir gwybodaeth am staffio sesiynau anfon ac agor pleidleisiau post a hyfforddi staff anfon ac agor pleidleisiau post ym Mhennod 2 o [Ran B - Cynllunio a threfnu](#).

Cynllun lleoliadau

Ceir canllawiau ar ganfod lleoliadau addas ar gyfer sesiynau anfon ac agor pleidleisiau post ym Mhennod 4 o [Ran B – Cynllunio a threfnu](#).

3.3 Dylech lunio cynlluniau o'ch lleoliadau dosbarthu ac agor. Dylai'r cynlluniau hyn nodi ble y lleolir staff a'r cyfarpar angenrheidiol, ac amlinellu'r llifau gwaith i'w dilyn. Wrth fapio llifau gwaith, dylech ystyried ffactorau sy'n cynnwys unrhyw wersi a ddysgwyd o ddigwyddiadau etholiadol blaenorol a'r nifer ddisgwyliedig o bleidleiswyr. Os bwriedir cynnal eich sesiwn agor pleidleisiau post olaf yn y lleoliad cadarnhau a chyfrif, dylech sicrhau bod eich cynllun cadarnhau a chyfrif yn darparu ar gyfer hyn.

3.4 Bydd mynd drwy'r broses o lunio cynlluniau yn helpu i amlygu unrhyw broblemau posibl cyn paratoi'r lleoliadau a bydd yn golygu y gellir gwneud unrhyw addasiadau i lif gwaith neu leoliad staff neu gyfarpar mewn da bryd. Mae cynlluniau hefyd yn cyfrannu at dryloywder, gan fod modd i'r cynlluniau hyn gael eu rhoi i unrhyw un sydd â hawl i fod yn bresennol er mwyn eu helpu i ddilyn yr hyn sy'n digwydd, ble a phryd.

3.5 Dylech sicrhau, pa bynnag gynllun a ddewisir, ei fod yn hygyrch i bawb sy'n gweithio ar y prosesau a'r rhai a gaiff eu harsylwi.

3.6 Hyd yn oed os ydych wedi rhoi'r gwaith o anfon pleidleisiau post ar gontract allanol, dylech fod yn fodlon bod eich contractwyr wedi gwneud trefniadau digonol i weinyddu'r broses yn effeithiol ac yn dryloyw. Fel rhan o hyn, gallech ofyn i'ch contractwr am gynlluniau. Byddai'r cynlluniau hyn hefyd

yn helpu i sicrhau bod unrhyw arsylwyr sy'n bresennol yn deall y prosesau a ddilynir, a byddant o fudd arbennig i'ch staff a benodwyd i gynnal hapwiriadau wrth argraffu, coladu ac anfon pecynnau pleidleisio drwy'r post. Dylech benodi aelod o'r tîm prosiect i fonitro unrhyw waith ar gontract a gwaith y contractwr, ac yn benodol i fynychu'r rhannau hynny o'r broses anfon a roddwyd ar gontract allanol.

Cyfarpar ar gyfer anfon, derbyn ac agor pleidleisiau post

3.7 Os ydych yn anfon pleidleisiau post yn fewnol, dylech sicrhau bod gennych y cyfarpar sydd ei angen i wneud hynny, gan gynnwys:

- papurau pleidleisio, datganiadau pleidleisio drwy'r post ac amlenni
- rhestr o bleidleiswyr post a rhestr o ddirprwyon pleidleisio drwy'r post
- offer stampio (os caiff ei ddefnyddio i ychwanegu'r nod swyddogol at bapurau pleidleisio)
- y rhestr rhif cyfatebol
- setiau o amlenni ar gyfer y rhestrau rhifau cyfatebol
- datganiad am bleidleisiau post a anfonwyd
- taflenni rheoli er mwyn dogfennu nifer y pleidleisiau post a ddosbarthwyd
- taflen llofnodion staff er mwyn nodi'r staff sy'n bresennol
- blychau wedi'u labelu
- fingerettes
- deunydd swyddfa amrywiol, fel beiros, pensiliau, clipiau papur, bandiau rwber, tâp a phrennau mesur

3.8 Rhaid i chi ddarparu blwch pleidleisio ar gyfer yr amlenni a ddychwelir gan bleidleiswyr post ('blwch pleidleisio i bleidleiswyr post') a'r papurau pleidleisio drwy'r post (y 'blwch pleidleisiau post').¹³

3.9 Ymhob sesiwn agor, rhaid i chi hefyd ddarparu blychau ar gyfer y canlynol:

- pleidleisiau a wrthodwyd
- datganiadau pleidleisio drwy'r post
- amlenni papurau pleidleisio
- amlenni papurau pleidleisio a wrthodwyd¹⁴

3.10 Hefyd, mae'n ofynnol i chi gael copi o'r rhestr o bleidleiswyr post a'r rhestr o bleidleiswyr post drwy ddirprwy fel y gellir marcio cofnodion fel datganiadau pleidleisio drwy'r post a ddychwelwyd.¹⁵

3.11 Dylech hefyd ystyried pa gyfarpar arall y bydd ei angen arnoch wrth agor pleidleisiau post, a sicrhau ei fod ar gael ac yn cael ei brofi ymlaen llaw. Dylai hyn gynnwys:

- sganwyr
- lidiau ymestyn
- argraffydd
- uwchdaflunydd a sgrin
- gliniaduron a/neu gyfrifiaduron
- stamp a phad 'Gwrthodwyd'
- deunydd swyddfa amrywiol

Opsiynau ar gyfer anfon pecynnau pleidleisio drwy'r post

3.12 Bydd angen i chi roi trefniadau ar waith i ddsbarthu'r pecynnau pleidleisio drwy'r post. Gallwch wneud hyn mewn dwy ffordd¹⁶:

- yn bersonol
- drwy'r post

3.13 Pa opsiwn bynnag a ddewiswch, dylech sicrhau bod y gweithgareddau angenrheidiol sy'n deillio o'r penderfyniad yn cael eu nodi, eu cynllunio a'u datblygu.

Cyfarwyddyd

Mae'r Prif Swyddog Cyfrif wedi cyhoeddi'r cyfarwyddiadau canlynol:

- **Pecynnau pleidleisio drwy'r post yn cael eu hanfon i gyfeiriadau dramor** - rhaid i chi sicrhau y caiff pecynnau pleidleisio drwy'r post sy'n cael eu hanfon i gyfeiriadau dramor eu hanfon o fewn cyfnod o bum diwrnod gwaith yn dechrau o'r diwrnod sy'n bedwar diwrnod gwaith ar ôl y dyddiad olaf ar gyfer cyhoeddi'r hysbysiad refferendwm (h.y. o fewn y cyfnod rhwng dydd Llun 23 Mai a dydd Gwener 27 Mai (cynhwysiol) ac ni ddylai gael ei roi fel ei fod yn cael ei dderbyn cyn 28 diwrnod cyn y bleidlais).
- **Pecynnau pleidleisio drwy'r post yn cael eu hanfon i gyfeiriadau yn y DU** - rhaid i chi sicrhau y caiff pecynnau pleidleisio drwy'r post sy'n cael eu hanfon i gyfeiriadau yn y DU eu hanfon o fewn cyfnod o bum diwrnod gwaith yn dechrau gyda'r diwrnod sy'n wyth diwrnod gwaith ar ôl y dyddiad olaf ar gyfer cyhoeddi'r hysbysiad refferendwm (h.y. o fewn y cyfnod rhwng dydd Gwener 27 Mai a dydd Gwener 3 Mehefin (cynhwysiol)).

3.14 Mae cyfarwyddyd y Prif Swyddog Cyfrif yn canolbwyntio ar y dosbarthiad cyntaf o'r pecynnau pleidleisio drwy'r post. Fodd bynnag, dylai Swyddogion Cyfrif hefyd sicrhau bod trefniadau ar waith ar gyfer dosbarthiadau dilynol sy'n sicrhau bod pleidleisiau post yn cael eu hanfon at yr etholwyr hynny sydd wedi gwneud cais i gofrestru i bleidleisio a/neu i bleidleisio drwy'r post yn agos at y dyddiadau cau mor gyflym â phosibl ym mhob achos.

Yn bersonol

3.15 Os byddwch yn penderfynu anfon pleidleisiau post yn bersonol, dylech gynllunio ar gyfer sut y bydd hyn yn gweithio'n ymarferol. Dylech benodi digon o staff er mwyn sicrhau, yn achos y dosbarthiad cyntaf, fod pecynnau pleidleisio drwy'r post yn cael eu hanfon at etholwyr o fewn y ffenestr ragnodedig ac, fel arall, bod pecynnau pleidleisio drwy'r post yn cael eu hanfon at bleidleiswyr post cyn gynted â phosibl er mwyn sicrhau bod pleidleiswyr post yn cael cymaint o amser â phosibl i dderbyn, cwblhau a dychwelyd eu pleidlais bost.

3.16 Dylech hefyd sicrhau bod system ar waith i fonitro'r broses o ddsbarthu pecynnau pleidleisio drwy'r post, gyda'r nod o sicrhau eu bod wedi cael eu hanfon ledled yr ardal bleidleisio ac yn unol â'r amserlen gytûn. Gall hyn gynnwys gofyn i staff ddsbarthu lenwi taflenni cofnodi, cael goruchwylwyr i gynnal hapwiriadau, a monitro unrhyw achosion lle ceir cyfraddau anarferol o isel o ddychwelyd pleidleisiau post a gwblhawyd fesul dosbarth pleidleisio.

Drwy'r post

3.17 Gallwch ddefnyddio'r Post Brenhinol neu unrhyw gwmni ddsbarthu masnachol arall i ddsbarthu pleidleisiau post. Y naill ffordd neu'r llall, rhaid i chi gyfrif cyfanswm nifer yr amlenni a anfonir a threfnu iddynt gael eu ddsbarthu i'r cyflenwr hwnnw ynghyd â derbynneb yn dangos cyfanswm nifer y pecynnau pleidleisio drwy'r post yn y swp hwnnw.¹⁷ Dylai'r dderbynneb hon gael ei hardystio gan y Post Brenhinol neu'r cwmni ddsbarthu er mwyn cydnabod derbyn y swp. Dylech hefyd gael unrhyw brawf postio a ddarperir gan y cyflenwr.

3.18 Dylech hefyd sicrhau bod system ar waith i fonitro'r broses o anfon pecynnau pleidleisio drwy'r post, gyda'r nod o sicrhau eu bod wedi cael eu hanfon ledled yr ardal bleidleisio ac, yn achos y dosbarthiad cyntaf, eu bod wedi cael eu hanfon at etholwyr o fewn y ffenestr ragnodedig, ac fel arall yn unol â'r amserlen gytûn. Os oes modd, dylai fod gennych drefniadau ar waith i olrhain ddsbarthiadau er mwyn eich helpu i ymateb i unrhyw ymholiadau gan etholwyr ynghylch ddsbarthu eu pecyn pleidleisio drwy'r post. Dylech fonitro unrhyw achos lle ceir cyfraddau anarferol o isel o ddychwelyd pleidleisiau post a gwblhawyd fesul dosbarth pleidleisio oherwydd gall fod yn arwydd o broblemau ddsbarthu.

3.19 Os ydych yn postio pecynnau pleidleisio drwy'r post, dylech fod mewn cyswllt rheolaidd â naill ai'r Post Brenhinol neu'r cwmni ddsbarthu masnachol sydd ar gcontract, gan gynnwys i drafod unrhyw broblemau ddsbarthu.

3.20 Os ydych yn defnyddio'r Post Brenhinol i ddsbarthu eich pleidleisiau post, dylech roi trefniadau ar waith ar gyfer y trwyddedau perthnasol a rhifau Ymateb Busnes cyn gynted â phosibl a chadarnhau bod eich deunydd swyddfa arfaethedig yn bodloni eu manylebau er mwyn osgoi unrhyw oedi posibl pan ddisgwylir i'ch pecynnau pleidleisio drwy'r post gael eu ddsbarthu i etholwyr. Dylai hyn gynnwys cymryd camau i sicrhau y caiff y stamp cywir ei

roi ar unrhyw bleidlais bost a anfonir i gyfeiriadau y tu allan i'r DU. Os ydych yn defnyddio cwmni dosbarthu masnachol, dylech wneud trefniadau tebyg fel y bo'n briodol.

3.21 Dylai eich cynlluniau wrth gefn nodi sut y byddech yn anfon ac yn derbyn unrhyw becynnau pleidleisio drwy'r post a ddychwelwyd os na all y Post Brenhinol neu'r cwmni dosbarthu masnachol sydd ar gontract ddsbarthu'r pecynnau pleidleisio drwy'r post, er enghraifft, oherwydd gweithredu diwydiannol.

3.22 Os ydych yn defnyddio'r Post Brenhinol i ddsbarthu eich pleidleisiau post, dylech sicrhau bod gennych gopi cyfredol o [ganllawiau arfer gorau'r Post Brenhinol ar bleidleisiau post, Rheoli Pleidleisiau Post/Managing Postal Voting](#).

Dosbarthu pleidleisiau post i gyfeiriadau tramor

3.23 Bydd angen i chi roi trefniadau ar waith a fydd yn eich galluogi i anfon pecynnau pleidleisio drwy'r post i gyfeiriadau tramor o fewn y ffenestr ragnodedig. Fel rhan o'ch paratoadau ar gyfer anfon pleidleisiau post, dylech gytuno â'ch argraffwyr ar broses a fydd yn eich galluogi i wneud hyn.

3.24 Dylai pleidleisiau post sy'n mynd dramor gael eu hanfon drwy wasanaeth post awyr (neu gan Swyddfa'r Post Lluoedd Prydain ar gyfer pleidleiswyr perthnasol yn y lluoedd arfog) fel bod cymaint o amser â phosibl iddynt dderbyn, cwblhau a dychwelyd pleidleisiau post. Dylai pecynnau pleidleisio drwy'r post a anfonir dramor gael eu didoli a'u marcio ar gyfer y dosbarthwr er mwyn eu hanfon drwy'r gwasanaeth priodol.

Cyfarwyddyd

Mae'r Prif Swyddog Cyfrif wedi rhoi'r cyfarwyddyd canlynol:

Mae'n rhaid i Swyddogion Cyfrif wneud trefniadau gyda'r Post Brenhinol ar gyfer trwydded busnes rhyngwladol a sicrhau ei fod yn cael ei ddefnyddio ar yr holl amlenni dychwelyd a gynhwysir mewn pecynnau pleidleisio i'w hanfon at gyfeiriadau tramor.

3.25 Dylech gysylltu â'r Post Brenhinol ynghylch cost anfon eitemau dramor a sicrhau bod y stampiau cywir wedi'u cynnwys ar bob pecyn pleidleisio drwy'r post sy'n cael ei anfon. Rhaid i chi gynnwys amlen er mwyn hwyluso dychwelyd y pecyn pleidleisio drwy'r post, ond ar gyfer eitemau a anfonir dramor, ni ddylai'r amlen gynnwys stamp dychwelyd ar gyfer y DU oherwydd ni fydd yn ddigon i dychwelyd y pecyn pleidleisio drwy'r post i'r DU a gallai beri oedi wrth dychwelyd y pecyn pleidleisio drwy'r post a gwblhawyd.¹⁸ Yn hytrach, mae'n rhaid i chi roi trefniadau yn eu lle gyda'r Post Brenhinol i gael trwydded busnes ymateb rhyngwladol i'w ddefnyddio ar yr holl amlenni mewn pecynnau pleidleisio post sy'n cael eu hanfon i gyfeiriadau tramor er mwyn hwyluso dychwelyd pecynnau pleidleisio drwy'r post a gwblhawyd yn amserol o'r tu allan i'r DU.

3.26 Os na fydd yn realistig i becyn pleidleisio drwy'r post gael ei anfon, ei gwblhau a'i ddychwelyd cyn diwedd y cyfnod pleidleisio, dylai'r Swyddog Cofrestru Etholiadol hysbysu'r etholwyr am y ffaith hon a'i gynghori i benodi dirprwy fel dewis amgen. Wrth gwrs, dewis yr etholwr yw pa ddull o bleidleisio sydd orau ganddo, ond mae'n bwysig hysbysu etholwyr yn llawn o'r amgylchiadau sy'n ymwneud â'u dewis fel y gallant wneud penderfyniad hyddysg.

Dosbarthu pleidleisiau post i etholwyr dienw

3.27 Rhaid i becynnau pleidleisio drwy'r post a anfonir at etholwyr cofrestredig dienw gael eu hanfon mewn amlen neu orchudd nad yw'n datgelu bod yr etholwr wedi'i gofrestru'n ddiennw.¹⁹ Felly, dylech anfon pecynnau pleidleisio drwy'r post at etholwyr sydd wedi cofrestru'n ddiennw mewn amlen blaen. Ni ddylai'r datganiad pleidleisio drwy'r post gynnwys enw'r etholwr ychwaith.²⁰ Fel rhan o'ch paratodau ar gyfer anfon pleidleisiau post, dylech gytuno â'ch argraffwyr ar broses a fydd yn eich galluogi i wneud hyn. Bydd cofnodion y Swyddog Cofrestru Etholiadol o geisiadau a ganiatawyd yn cynnwys y cyfeiriad a ddewiswyd gan yr etholwr dienw ar gyfer anfon ei bleidlais bost iddo.

Nifer y sesiynau agor pleidleisiau post a'u hamseriad

3.28 Wrth gynllunio ar gyfer y refferendwm, bydd angen i chi nodi nifer y sesiynau agor pleidleisiau post y bydd eu hangen yn eich barn chi a phryd y dylid eu cynnal, a gwneud trefniadau ar eu cyfer fel sydd angen.

3.29 Bydd nifer y sesiynau agor pleidleisiau post fydd eu hangen arnoch yn dibynnu i raddau helaeth ar gyfanswm nifer y pleidleiswyr post sydd gennych a'r nifer amcangyfrifedig o bleidleiswyr post. O gofio'r potensial ar gyfer llawer iawn o ymgysylltu a diddordeb yn y refferendwm, dylech gynllunio ar gyfer nifer fawr o bleidleiswyr, gan ddefnyddio refferendwm yr Alban fel sail. Bydd yr adnoddau sydd gennych i gynnal y prosesau hyn, gan gynnwys nifer y staff a maint y lleoliad, hefyd yn ystyriaeth berthnasol.

3.30 Dylech hefyd ystyried patrymau cyfraddau dychwelyd mewn etholiadau blaenorol ac unrhyw beth a allai effeithio ar hyn. Er enghraifft, os darlledir Dadleuon gan yr Arweinwyr, gallent arwain at gynnydd hwyr yn nifer y ceisiadau cofrestru a phleidleisio absennol, yn ogystal â chael effaith ar y niferoedd a bleidleisiodd a gallent newid y patrwm traddodiadol pan ddychwelir pleidleisiau post wedi'u cwblhau.

3.31 Dylai eich sesiwn agor gyntaf ddigwydd o fewn ychydig ddiwrnodau i anfon y swp cyntaf. Hyd yn oed os nad ydych wedi derbyn nifer fawr o bleidleisiau post a ddychwelwyd erbyn hynny, dylech gynnal sesiwn o hyd ac achub ar y cyfle i brofi eich cyfarpar ac asesu eich llifau gwaith o dan amodau gwirioneddol. Ar ôl y sesiwn gyntaf hon dylech bennu a yw'ch amcangyfrif o nifer y sesiynau agor pleidleisiau post sy'n ofynnol yn ddigonol neu p'un a fydd angen ei ddiwygio. Nid oes unrhyw reswm dros beidio ag agor

pleidleisiau post ar ddydd Sadwrn, dydd Sul neu wyl banc, yn wir efallai y byddwch am ystyried gwneud hynny, yn enwedig os bydd angen cynnal sesiynau agor pleidleisiau post ychwanegol.

3.32 Rhaid i chi roi o leiaf 48 awr o rybudd i bob asiant refferendwm, yn ysgrifenedig, am amser a lleoliad pob sesiwn agor a nifer yr asiantiaid pleidleisiau post y gellir eu penodi i fod yn bresennol.²¹

4 Paratoi deunydd swyddfa pleidleisio drwy'r post

Y rhestr rhif cyfatebol

4.1 Rhaid i chi lunio rhestr rhif cyfatebol i'w defnyddio wrth anfon pleidleisiau post. Rhagnodir y rhestr rhif cyfatebol a rhaid iddi gynnwys rhif y papur pleidleisio a marc adnabod unigryw pob papur pleidleisio.²²

4.2 Rhaid selio'r rhestr rhif cyfatebol sy'n ymwneud â'r papurau pleidleisio a anfonwyd mewn pecyn cyn gynted ag y bo'n ymarferol ar ôl anfon pob pecyn pleidleisio drwy'r post, a dim ond drwy orchymyn llys y gellir ei hagar a'i harchwilio.²³ Mae rhestrau newydd a phecynnau cysylltiedig yn ofynnol felly ar gyfer pob dosbarthiad. Awgrymir y dylid argraffu'r rhestr ar un ochr a'i thorri yn y fan lle cafodd y papur pleidleisio olaf ei gyhoeddi ar gyfer unrhyw ddsbarthiad penodol o becynnau pleidleisio drwy'r post. Gellir wedyn ddefnyddio'r rhestr rhifau cyfatebol sy'n weddill mewn unrhyw sesiynau anfon eraill ac ar gyfer y broses o gyhoeddi papurau pleidleisio drwy'r post newydd.

Paratoi'r deunydd swyddfa ar gyfer pleidleisio drwy'r post

4.3 Bydd angen i chi benderfynu a gaiff y broses o baratoi deunydd swyddfa ar gyfer pleidleisio drwy'r post ac anfon pleidleisiau post ei chynnal yn fewnol neu ar gontract allanol. Peidiwch â chymryd yn ganiataol mai contract allanol yw eich opsiwn gorau o ran paratoi ac anfon pecynnau pleidleisio drwy'r post. Dylai unrhyw benderfyniad ynghylch contract allanol gael ei wneud fel rhan o asesiad o gostau, risgiau a manteision.

Rhoddir canllawiau er mwyn eich helpu i benderfynu p'un a ddyliid trefnu contract allanol ai peidio, ac ar y broses gaffael a rheoli contractwyr a chyflenwyr os byddwch yn dewis gwneud hynny, yn [Rhan B - Cynllunio a threfnu](#).

4.4 Os ydych yn gosod y gwaith o baratoi pleidleisiau post ar gontract allanol, dylech sicrhau bod eich meddalwedd yn gallu cynhyrchu ffeil data y gall eich argraffwyr ei defnyddio i baratoi'r deunyddiau yn unol â'r fanyleb ofynnol. Ar gam cynnar yn eich trafodaethau â chyflenwyr dylech nodi ym mha fformat y byddwch yn cyflenwi'r data ac ym mha fformat y byddant yn anfon unrhyw broflenni atoch, a dylai hyn gael ei nodi yn eich manyleb a'ch contract.

4.5 Dylech brofi'r broses drwy anfon data enghreifftiol i'r argraffwyr cyn i'r data 'go iawn' gael eu cyflwyno. Bydd hyn hefyd yn eich galluogi i ddatblygu

rhagbroflenni, fel ei bod yn glir pa ran o'r data ddylai fynd ble ar y datganiad pleidleisio drwy'r post a'r amlenni. Dylech hefyd ddylunio a phrofi'r datganiadau pleidleisio drwy'r post er mwyn sicrhau bod y blychau ar gyfer llofnod a dyddiad geni yn y man cywir ac yn y fformat cywir i'w prosesu gan eich system cadarnhau dynodyddion personol pan gânt eu dychwelyd.

Gwirio'r broses anfon

4.6 Dylai fod gennych broses ar waith i brawfddarllen deunydd swyddfa pleidleisiau post. Yn arbennig, dylech sicrhau bod aelod o staff yn bresennol pan gaiff y pecynnau pleidleisio drwy'r post eu hargraffu er mwyn sicrhau nad oes unrhyw wallau a'u bod yn cael eu hargraffu yn unol â'r fanyleb ofynnol. Os yw'r broses argraffu ar gontract allanol, dylid cynnal trafodaethau ynghylch hwyluso'r gwiriadau hyn a chreu pecynnau newydd ar adeg negodi'r contract a dylai unrhyw beth y cytunir arno gael ei adlewyrchu ynddo.

4.7 Dylech wirio'r broses yn rheolaidd ac edrych i weld sut mae'r broflen wedi'i hatgynhyrchu ar y deunydd swyddfa gwirioneddol. Bydd hyn yn tynnu sylw at unrhyw broblemau o ran ansawdd y deunydd a argraffwyd ac a newidiwyd unrhyw broflenni a gymeradwywyd drwy amryfusedd. Er enghraifft, gallech wirio dechrau a diwedd y deunydd a argraffwyd ar gyfer pob dosbarth pleidleisio o ran cywirdeb. Gellid hefyd gynnal hapwiriadau o fewn dosbarthiadau pleidleisio er mwyn gallu gwirio trawstoriad cynrychioliadol.

4.8 Dylech lunio canllawiau ar gyfer y rhai a fydd yn gwirio deunydd swyddfa pleidleisio drwy'r post. Dylid talu sylw penodol i wirio'r canlynol:

- bod y marc swyddogol a'r marc adnabod unigryw yn ymddangos ar bob papur pleidleisio
- bod enwau a chyfeiriadau etholwyr yn gywir ar y datganiad pleidleisio drwy'r post ac amlenni i'w hanfon
- nad yw'r inc yn rhedeg a bod ansawdd yr argraffu'n dda ac yn gyson

4.9 Bydd angen i chi ystyried sut y byddwch yn cadw cofnod o'r deunydd swyddfa a wiriwyd fel bod llwybr archwilio clir o'r prosesau a ddilynwyd ac y gallwch gyfeirio'n ôl atynt os bydd unrhyw beth yn codi wedyn.

Ceir canllawiau ar wirio'r broses anfon ym **Mhennod 5** Y weithdrefn ar gyfer anfon a dosbarthu pleidleisiau post.

Data personol a chontractwyr

4.10 Dylai data cofrestru etholiadol a ddelir gan gontractwyr gael eu dinistrio cyn gynted â phosibl ar ôl y diwrnod pleidleisio. Dylid llunio ymgymeriad ysgrifenedig i gontractwyr ei lofnodi er mwyn cadarnhau hyn. Dylai nodi bod y contractwr yn deall na ellir datgelu gwybodaeth o'r gofrestr etholwyr lawn ar unrhyw adeg, gan gadarnhau na fyddant yn datgelu data i unrhyw barti heb awdurdod ac, ar ôl y refferendwm, y byddant yn dychwelyd unrhyw ddisgiau a

chofnodion papur a roddwyd iddynt ac yn dinistrio unrhyw gopiâu electronig neu bapur o'r data mewn ffordd ddiogel.

Cynnwys pecynnau pleidleisio drwy'r post

4.11 Rhaid i chi anfon pecyn pleidleisio drwy'r post at bob pleidleisiwr post cymwys²⁴.

4.12 Rhaid i becynnau pleidleisio drwy'r post gynnwys y canlynol:

- amlen i anfon y deunydd
- amlenni dychwelyd: amlen 'A' (amlen y papur pleidleisio) ac amlen 'B' (yr amlen ar gyfer dychwelyd amlen 'A' a'r datganiad pleidleisio drwy'r post)²⁵
- papur pleidleisio
- datganiad pleidleisio drwy'r post²⁶

4.13 Er mwyn cydymffurfio â deddfwriaeth, rhaid i chi hefyd anfon gwybodaeth at y rhai sydd â hawl i bleidleisio drwy'r post am sut i gael:²⁷

- cyfieithiadau o unrhyw gyfarwyddiadau neu ganllawiau i bleidleiswyr a anfonir gyda'r papur pleidleisio, i ieithoedd eraill
- cyfieithiad o'r cyfarwyddiadau neu'r canllawiau i Braille
- cynrychioliad graffigol o'r cyfarwyddiadau neu'r canllawiau
- y cyfarwyddiadau neu'r canllawiau ar unrhyw ffurf arall (yn cynnwys sain)

Amlenni

4.14 Rhaid i'r amlen a ddefnyddir i anfon y deunydd gael ei chyfeirio at yr etholwr yn y cyfeiriad y mae wedi gofyn am i'w bapurau pleidleisio gael eu hanfon iddo ac a nodir yn y rhestr pleidleiswyr post neu'r rhestr dirprwyon sy'n pleidleisio drwy'r post.²⁸

4.15 Lle byddwch yn cyfathrebu ag etholwr dienw, mae'n ofynnol i chi anfon gohebiaeth mewn amlen neu fath arall o orchudd yn y fath fodd fel nad yw'n datgelu i rywun arall bod y pleidleisiwr yn ddiennw.²⁹ Felly, dylid anfon pecynnau pleidleisio drwy'r post at etholwyr sydd wedi cofrestru'n ddiennw mewn amlen blaen.

4.16 Er mwyn diogelu cyfrinachedd y bleidlais, rhaid i chi ddarparu dwy amlen wahanol ar gyfer dychwelyd y papur pleidleisio a'r datganiad pleidleisio drwy'r post³⁰:

- Amlen 'A' - hon yw'r amlen a ddefnyddir i ddychwelyd y papur pleidleisio, gydag 'A', y geiriau 'amlen papur pleidleisio' a rhif y papur pleidleisio arni.
- Amlen 'B' - hon yw'r amlen a ddefnyddir i ddychwelyd amlen y papur pleidleisio (amlen 'A') a'r datganiad pleidleisio drwy'r post. dylid rhoi'r llythyren 'B' a'ch cyfeiriad arni.

4.17 Dylech argraffu enw'r ardal neu'r ardaloedd pleidleisio ar bob amlen 'A' a 'B' oherwydd bydd hyn yn helpu i leihau nifer yr achosion lle na ellir dosbarthu pleidleisiau post os, er enghraifft, y bydd pleidleisiwr yn dychwelyd amlen 'A' â'r papur pleidleisio a'r datganiad pleidleisio drwy'r post ynddi, heb ei rhoi yn amlen 'B'.

4.18 Oni fyddwch yn dosbarthu pleidleisiau post yn bersonol, mae'n ofynnol i chi ddefnyddio amlen ragdaledig a gyfeirir at y pleidleisiwr post. Mae hefyd yn ofynnol i chi ddarparu amlenni dychwelyd rhagdaledig, oni fydd angen anfon pleidleisiau post i gyfeiriad y tu allan i'r DU³¹.

Cyfarwyddyd

Mae'r Prif Swyddog Cyfrif wedi rhoi'r cyfarwyddyd canlynol:

Mae'n rhaid i Swyddogion Cyfrif wneud trefniadau gyda'r Post Brenhinol ar gyfer trwydded busnes rhyngwladol a sicrhau ei fod yn cael ei ddefnyddio ar yr holl amlenni dychwelyd a gynhwysir mewn pecynnau pleidleisio i'w hanfon at gyfeiriadau tramor.

Y papur pleidleisio

Cyfarwyddyd

Rhaid i bapurau pleidleisio gael eu paratoi ar y ffurf a bennir gan y Prif Swyddog Cyfrif.

4.19 Mae'r Prif Swyddog Cyfrif wedi paratoi papur pleidleisio enghreifftiol sy'n barod i'w argraffu sy'n nodi blaen a chefn y papur pleidleisio yn union fel y mae'n rhaid i chi ei atgynhyrchu.

Ceir canllawiau ar argraffu papurau pleidleisio yn [Rhan C - Gweinyddu'r bleidlais](#).

Datganiad pleidleisio drwy'r post

4.20 Nodir y datganiad pleidleisio drwy'r post yn y ddeddfwriaeth a rhaid ei lunio ar y ffurf a ragnodir. Mae'r datganiad pleidleisio post a ragnodir wedi'i gynnwys yn Atodlen 4 Rheoliadau (Cynnal) Refferendwm yr Undeb Ewropeaidd 2016. Rhaid i'r datganiad pleidleisio drwy'r post gynnwys enw'r pleidleisiwr (oni fydd yn etholwr dienw) a rhif y papur pleidleisio a anfonir gyda'r datganiad.³² Hefyd, rhaid i'r datganiad pleidleisio drwy'r post gynnwys y cyfarwyddiadau rhagnodedig i'r pleidleisiwr ar sut i bleidleisio drwy'r post.³³ Rhaid i'r datganiad pleidleisio drwy'r post hefyd gynnwys cod bar.

4.21 Er bod yn rhaid cynhyrchu'r datganiad pleidleisio post yn y ffurf ragnodedig, mae'r Prif Swyddog Cyfrif wedi gwneud un argymhelliad ar newid

y dylid ei wneud i'r cynnwys ble bynnag fo'n bosib. Mae cyfarwyddyd rhif 6 ar y datganiad pleidleisio post rhagnodedig yn darllen: 'Ar ôl derbyn y bleidlais bost hon, ni allwch chi bleidleisio'n bersonol yn yr orsaf bleidleisio yn y refferendwm yma'. Nid yw hyn yn adlewyrchu'r ddeddfwriaeth yn llawn, sef mai **dychwelyd** papur pleidleisio post wedi'i gwblhau sy'n penderfynu p'un a bod etholwr yn gallu canslo eu trefniadau pleidleisio post mewn da bryd i fod yn effeithiol yn y refferendwm. Felly os gallwch, dylech ddiwygio'r cyfarwyddyd i ddarllen: 'Ar ôl dychwelyd y bleidlais bost hon, ni allwch chi bleidleisio'n bersonol yn yr orsaf bleidleisio yn y refferendwm yma'.

4.22 Rhaid i chi lunio mathau gwahanol o ddatganiad pleidleisio drwy'r post ar gyfer etholwyr dienw a'r rhai sydd wedi cael eu hepgor. Ni ddylai datganiad pleidleisio drwy'r post etholwyr dienw ddangos enw'r etholwr. Lle mae etholwr wedi cael ei hepgor gan y Swyddog Cofrestru Etholiadol, rhaid i chi ddileu'r blwch ar gyfer llofnod ac unrhyw gyfeiriadau at lofnodi'r ffurflen yn y cyfarwyddiadau i bleidleiswyr.³⁴

Marcio cofrestrau gorsafoddd pleidleisio

4.23 Er mwyn dangos bod gan etholwr yr hawl i bleidleisio drwy'r post ac na ddylai gael papurau pleidleisio arferol mewn gorsaf bleidleisio, rhaid nodi 'A' ar gofrestr yr orsaf bleidleisio gan ddefnyddio'r wybodaeth a geir yn y rhestr o bleidleiswyr post a'r rhestr o ddirprwyon sy'n pleidleisio drwy'r post.³⁵

5 Y weithdrefn ar gyfer anfon a dosbarthu pleidleisiau post

Pwy ddylai gael pleidlais bost?

5.1 Rhaid i'r canlynol gael pleidlais bost³⁶:

- unrhyw etholwr sy'n ymddangos ar y rhestr o bleidleiswyr post ar gyfer y refferendwm
- unrhyw ddirprwy sy'n ymddangos ar y rhestr o ddirprwyon sy'n pleidleisio drwy'r post ar gyfer y refferendwm

5.2 Mae paragraff 1.1 yn gosod yn fanylach pwy fydd ar y rhestr pleidleisiau post ac y dylid anfon pleidlais bost atynt.

Pwy all fod yn bresennol?

5.3 Yn ogystal â chi a'ch staff, caiff cynrychiolwyr y Comisiwn ac arsylwyr achrededig fod yn bresennol pan anfonir pleidleisiau post.³⁷ Os ydych wedi gosod y broses o anfon pleidleisiau post ar gontract allanol, dylech sicrhau bod y bobl hyn yn gallu cael mynediad i safle'r cwmni sy'n gyfrifol am hyn. Rhaid rhoi copi o'r darpariaethau cyfrinachedd perthnasol i unrhyw un sy'n bresennol mewn sesiwn anfon pleidleisiau post, gan gynnwys eich staff.

Gwirio'r broses anfon

5.4 P'un a ydych wedi gosod y gwaith o anfon pleidleisiau post ar gontract allanol ai peidio, chi sy'n parhau i fod yn gyfrifol am sicrhau bod y broses yn cael ei chynnal yn unol â'r ddeddfwriaeth. Felly, dylech sicrhau bod gennych drefniadau ar waith sy'n eich galluogi i sicrhau ansawdd y broses gyfan.

5.5 Fel rhan o hyn, dylech sicrhau bod aelod o'ch staff yn bresennol pan gaiff pecynnau pleidleisio drwy'r post eu hanfon, gan ei gyfarwyddo i gynnal hapwiriadau rheolaidd yn ystod pob sesiwn er mwyn sicrhau, nid yn unig bod y manylion cywir yn ymddangos ar y deunydd swyddfa ond hefyd fod y pecynnau pleidleisio drwy'r post wedi'u coladu'n gywir. Er enghraifft, gallech sicrhau bod y pecynnau pleidleisio drwy'r post yn gywir ar ddechrau ac ar ddiwedd pob dosbarth pleidleisio. Gellid hefyd gynnal hapwiriadau o fewn dosbarthiadau pleidleisio er mwyn gallu gwirio trawstoriad cynrychioliadol.

5.6 Dylid talu sylw penodol i wirio'r canlynol:

- bod rhif y papur pleidleisio ar gefn y papur pleidleisio yn cyfateb yn union i rif neu rifau'r papur pleidleisio a roddir ar y datganiad pleidleisio drwy'r post
- bod enw'r etholwr ar y datganiad pleidleisio drwy'r post yn cyfateb i enw'r etholwr ar yr amlen a anfonir ato
- bod yr holl eitemau gofynnol yn yr amlen sy'n cael ei hanfon

5.7 Os yw'r broses anfon ar gontract allanol, dylid cynnal trafodaethau ynghylch hwyluso'r gwiriadau hyn ar adeg negodi'r contract a dylai unrhyw beth y cytunir arno gael ei adlewyrchu ynddo.

Y broses anfon

5.8 Nodir y prosesau i'w dilyn wrth anfon pecynnau pleidleisio drwy'r post mewn deddfwriaeth:

- Rhaid nodi rhif yr etholwr ar y rhestr rhif cyfatebol, wrth ymyl rhif a marc adnabod unigryw'r papur pleidleisio a roddir i'r etholwr.³⁸
- Rhaid i rif y papur pleidleisio drwy'r post gael ei gynnwys ar y datganiad pleidleisio drwy'r post a anfonir gyda'r papur pleidleisio.³⁹
- Y cyfeiriad y dylid anfon y pecyn pleidleisio drwy'r post iddo yw'r cyfeiriad a nodir yn y rhestr pleidleiswyr post berthnasol. Yn achos dirprwy sy'n pleidleisio drwy'r post, dyma'r cyfeiriad a nodir yn y rhestr dirprwyon sy'n pleidleisio drwy'r post. Yn achos etholwr dienw, gellir dod o hyd i'r cyfeiriad yn y cofnodion o geisiadau a ganiatawyd.
- Rhaid rhoi marc yn y rhestr pleidleiswyr post (neu'r rhestr dirprwyon sy'n pleidleisio drwy'r post efallai) i nodi bod pecyn pleidleisio drwy'r post wedi'i anfon.⁴⁰
- Mewn pecyn, rhaid i chi selio'r rhestr rhif cyfatebol sy'n ymwneud â'r papurau pleidleisio a anfonwyd cyn gynted ag y bo'n ymarferol ar ôl pob sesiwn anfon.⁴¹ Dim ond drwy orchymyn llys y gellir agor ac archwilio'r pecynnau hyn. Felly, mae angen rhestrau a phecynnau newydd ym mhob sesiwn anfon. Fodd bynnag, gellid argraffu'r rhestr(au) ar un ochr a'u torri ar ôl i'r papur pleidleisio olaf gael ei anfon fel bod modd defnyddio gweddill y rhestr yn y sesiwn anfon nesaf.

5.9 Mae [siart llif sy'n crynhoi camau'r broses anfon](#) ar gael er mwyn eich helpu i reoli'r broses hon.

5.10 Dylech gadw llwybr archwilio clir ar gyfer anfon pecynnau pleidleisio drwy'r post. Fel rhan o hyn, dylech sicrhau bod nifer y pleidleisiau post a anfonir yn cael ei chofnodi'n gywir ar ddiwedd pob sesiwn anfon ac wrth anfon pecynnau pleidleisio drwy'r post newydd. Bydd angen y rhifau hyn er mwyn cwblhau'r datganiad ar gyfer papurau pleidleisio drwy'r post.

5.11 Os nad ydych yn dosbarthu'r pecynnau pleidleisio drwy'r post yn bersonol, dylech wneud trefniadau i drosglwyddo'r pecynnau pleidleisio drwy'r post i'r Post Brenhinol neu gwmni dosbarthu masnachol yn ddiogel. Dylech sicrhau bod gweithdrefn a llwybr archwilio clir ar waith ar gyfer trosglwyddo

pecynnau pleidleisio drwy'r post i'r Post Brenhinol neu gwmni dosbarthu masnachol.

5.12 Bydd angen i chi roi trefniadau ar waith er mwyn sicrhau y gellir anfon pleidleisiau post cyn gynted ag y bo'n ymarferol ac, yn achos y dosbarthiad cyntaf, o fewn yr amserlen ragnodedig.

5.13 Rhaid i Swyddogion Cofrestru Etholiadol gyhoeddi dau hysbysiad refferendwm interim o newid cyn cyhoeddi'r hysbysiad refferendwm terfynol o newid ar 16 Mehefin 2016.⁴² Mae hyn yn cefnogi dosbarthu pleidleisiau post ar gam cynnar yn yr amserlen i'r etholwyr hynny sydd wedi gwneud cais i gofrestru yn agos at y dyddiad cau ar gyfer cofrestru, oherwydd dim ond rhywun sydd eisoes wedi'i ychwanegu at y gofrestr a all dderbyn pleidlais bost.

5.14 Mae'n rhaid cyhoeddi'r hysbysiad cyntaf o newid interim ar 25 Mai 2016. Mae Grŵp Darparu Refferendwm yr UE wedi argymhell y dylid cyhoeddi'r ail hysbysiad interim rhwng 2 Mehefin ac 8 Mehefin (cynhwysol).ⁱⁱ Dylai Swyddogion Cofrestru Etholiadol a Swyddogion Cyfrif fod mewn cyswllt agos gyda chyflenwyr i sicrhau eu bod yn nodi'r dyddiad optimwm ar gyfer cyhoeddi o fewn y ffenestr yma fydd yn cefnogi trosglwyddo'r data hanfodol i hwyluso argraffu a danfon pecynnau pleidleisio post. Mae'r ffenestr a argymhellir yn adlewyrchu'r awydd i nodi amser ar gyfer cyhoeddi fyddai'n buddio etholwyr fwyaf a rhoi hyblygrwydd i Swyddogion Cofrestru Etholiadol a Swyddogion Cyfrif i sicrhau eu bod nhw - wrth weithio gyda'u cyflenwyr - yn gallu defnyddio'r hysbysiad hwn yn effeithiol yn ymarferol, yn enwedig i gefnogi paratoi a dosbarthu pecynnau pleidleisio post i etholwyr newydd gofrestredig.

Mae'r ddogfen [dyddiadau cofrestru](#) yn gosod y dyddiad cau gwneud cais a phenderfynu ar gyfer hysbysiadau interim a'r hysbysiad terfynol o newid ar gyfer y refferendwm.

Ceir rhagor o wybodaeth am hysbysiadau interim ym Mhennod 11 o [Rhan 4 - Cynnal y gofrestr drwy gydol y flwyddyn](#) o ganllawiau'r Comisiwn ar gyfer Swyddogion Cofrestru Etholiadol.

Ailanfon pecynnau pleidleisio drwy'r post

5.15 Gellir ailanfon pecynnau pleidleisio drwy'r post o dan yr amgylchiadau canlynol:

ⁱⁱYn gyfreithlon mae gennych rhwng dydd Iau 26 Mai a dydd Mercher 15 Mehefin (cynhwysol) i gyhoeddi'r ail hysbysiad interim.

- yn lle papur neu bapurau pleidleisio drwy'r post a/neu ddatganiad pleidleisio drwy'r post a ddifethwyd
- yn lle pecyn pleidleisio drwy'r post a gollwyd neu nas derbyniwyd
- er mwyn cywiro gwall gweithdrefnol

Y weithdrefn ar gyfer ailanfon pleidleisiau post a ddifethwyd

5.16 Os bydd unigolyn yn difetha ei bapur pleidleisio drwy'r post a/neu ei ddatganiad pleidleisio drwy'r post, mae'n bosibl cael pecyn pleidleisio drwy'r post newydd. Gellir anfon pecyn newydd hyd at 5pm ar y diwrnod pleidleisio (h.y. 5pm ddydd Iau 23 Mehefin).⁴³

5.17 Os gwneir y cais am becyn pleidleisio drwy'r post newydd rhwng 5pm ar 22 Mehefin a 5pm ar 23 Mehefin, gellir ond roi'r bleidlais bost newydd i'r etholwr os dychwelir y dogfennau a ddifethwyd yn bersonol. Mewn achosion o'r fath, dim ond yn bersonol y gellir cyflwyno pecyn newydd.⁴⁴

5.18 Rhaid i chi allu anfon pecyn newydd hyd at 5pm ar 23 Mehefin ac felly bydd angen i chi roi systemau ar waith i sicrhau eich bod yn gallu gwneud hynny. Bydd angen rhoi sylw penodol i hyn lle mae'r gwaith o anfon pleidleisiau post ar gontract allanol.

5.19 Bydd angen i chi ystyried p'un a oes angen i drefniadau penodol gael eu rhoi ar waith ar gyfer etholwyr anabl wrth wneud trefniadau ynghylch ailanfon papurau pleidleisio a ddifethwyd, oherwydd gall fod rhai etholwyr na allant ddod i'r swyddfa etholiadau oherwydd anabledd.

5.20 Cyn anfon pecyn newydd, rhaid dychwelyd y papur pleidleisio a ddifethwyd neu'r datganiad pleidleisio drwy'r post a ddifethwyd atoch, ynghyd â'r papur pleidleisio neu'r datganiad pleidleisio drwy'r post arall, amlen dychwelyd 'B' ac amlen papur pleidleisio 'A', waeth p'un a gawsant eu dinistrio ai peidio.⁴⁵

5.21 Yna gellir anfon pecyn pleidleisio drwy'r post newydd at yr etholwr.

5.22 Mae'r ddeddfwriaeth yn ei gwneud yn ofynnol i ganslo unrhyw bapurau pleidleisio a datganiadau pleidleisio drwy'r post a ddifethwyd a gaiff eu dychwelyd a'u selio mewn pecyn ar gyfer papurau pleidleisio drwy'r post a ddifethwyd, hyd yn oed os mai dim ond un ohonynt a ddifethwyd mewn gwirionedd.⁴⁶

5.23 Rhaid ychwanegu enw a rhif etholiadol yr etholwr at y rhestr o bapurau pleidleisio drwy'r post a ddifethwyd. Fodd bynnag, ni ddylai'r enw gael ei ychwanegu os yw'r etholwr wedi cofrestru'n ddi-enw. Rhaid hefyd ychwanegu rhif papur pleidleisio'r papur pleidleisio newydd at y rhestr. Yn achos dirprwy sy'n pleidleisio drwy'r post, rhaid i enw a chyfeiriad y dirprwy gael eu hychwanegu at y rhestr ynghyd â'r manylion eraill⁴⁷. Rhaid i chi hefyd ychwanegu manylion unrhyw bapurau pleidleisio a ddifethwyd a ganslwyd at y

rhestr o'r holl bapurau pleidleisio drwy'r post a ganslwyd (gweler paragraff 5.53).

5.24 Mae [siart llif sy'n crynhoi'r weithdrefn ar gyfer ailanfon pleidleisiau post a ddifethwyd](#) ar gael i chi ei defnyddio er mwyn cefnogi'r broses hon.

Y weithdrefn ar gyfer ailanfon pleidleisiau post a gollwyd/nas derbyniwyd

5.25 Pan fydd pleidleisiwr yn honni ei fod naill ai wedi colli ei bapur pleidleisio drwy'r post, ei ddatganiad pleidleisio drwy'r post neu amlenni 'A' a/neu 'B', mae'n bosibl anfon pecyn pleidleisio drwy'r post newydd o bedwar diwrnod gwaith cyn y diwrnod pleidleisio (h.y. o ddydd Gwener 17 Mehefin) hyd at 5pm ar y diwrnod pleidleisio (h.y. 5pm ddydd Iau 23 Mehefin).⁴⁸

5.26 Os gwneir y cais am becyn pleidleisio drwy'r post newydd rhwng 5pm ddydd Mercher 22 Mehefin a 5pm ddydd Iau 23 Mehefin, rhaid i'r pleidleisiwr wneud cais yn bersonol a dim ond â llaw y gellir cyflwyno pecyn newydd.⁴⁹

5.27 Dylech ystyried p'un a oes angen rhoi trefniadau penodol ar waith ar gyfer etholwyr anabl wrth wneud trefniadau i ailanfon papurau pleidleisio a gollwyd/nas derbyniwyd, oherwydd gall fod rhai etholwyr na allant ddod i'r swyddfa etholiadau oherwydd anabledd.

5.28 Os na fydd pob rhan o'r pecyn pleidleisio drwy'r post wedi'i cholli neu wedi dod i law, rhaid i'r etholwr ddychwelyd y dogfennau hynny sydd ganddo. Yna, mae'n ofynnol i chi ganslo'r dogfennau hynny ar unwaith.⁵⁰

5.29 Rhaid i chi ailanfon pecyn pleidleisio drwy'r post os ydych yn fodlon ar bwy yw'r pleidleisiwr ac nad oes gennych unrhyw reswm dros amau na wnaeth gollu neu dderbyn y pecyn pleidleisio drwy'r post gwreiddiol.⁵¹ Er mwyn sefydlu pwy yw'r pleidleisiwr drwy'r post, dylid cymryd camau cymesur sy'n ceisio defnyddio rhyw brawf adnabod y gellir ei gadarnhau'n hawdd gan staff, ond nad yw'n rhy feichus ar yr etholwr.

5.30 Caiff pleidleiswyr ffonio eich swyddfa i holi am becyn pleidleisio drwy'r post newydd os nad yw eu pleidlais bost wedi cyrraedd. Os felly, dylai eich staff eu hysbysu am y weithdrefn ar gyfer ailanfon pecyn ac egluro pa brawf adnabod y bydd ei angen cyn yr anfonir pecyn pleidleisio drwy'r post newydd.

5.31 Isod nodir cyfres o argymhellion ynghylch prawf adnabod y dylech eu hystyried wrth bennu sut i fodloni'ch hun ynghylch pwy yw etholwr sy'n ceisio cael pecyn pleidleisio drwy'r post newydd.

Argymhelliad 1

5.32 Dylid darparu un prawf adnabod sylfaenol cyn anfon pecyn pleidleisio drwy'r post newydd. Dylai fod yn ddogfen swyddogol sy'n cynnwys llun yr etholwr, ynghyd ag enw'r etholwr. Y ddwy enghraifft fwyaf diogel yw:

- pasbort
- trwydded yrru cerdyn-llun

5.33 Gellir derbyn dogfennau eraill fel prawf sylfaenol, cyhyd â bod llun wedi'i selio arnynt. Ymhlith y rhain mae:

- tocyn bws lleol
- cerdyn myfyriwr a gyhoeddwyd gan gorff addysg bellach neu addysg uwch cydnabyddedig
- cerdyn adnabod a gyhoeddwyd gan gyflogwr cydnabyddedig

5.34 Efallai na fydd rhai etholwyr yn gallu cyflwyno prawf adnabod ar ffurf llun. O dan yr amgylchiadau hyn, argymhellir y dylid gofyn iddynt ddarparu dwy enghraifft o'r rhestr o brofion adnabod eilaidd a nodir isod.

Argymhelliad 2

5.35 Os byddwch yn dal i amau pwy yw etholwr sy'n gwneud cais am becyn pleidleisio drwy'r post newydd, gellid gofyn am brawf adnabod eilaidd. Hefyd, os na all etholwr gyflwyno prawf adnabod sylfaenol, gellid gofyn am ddau brawf adnabod eilaidd.

5.36 Ymhlith y rhain mae:

- trwydded yrru lawn (heb lun)
- llyfr talu'r dreth gyngor neu fil treth gyngor diweddar
- llyfr rhent y cyngor neu landlord cymdeithasol
- derbynebaw rhent diweddar neu gytundeb tenantiaeth
- llyfr lwfansau/budd-daliadau/pensiwn a gyhoeddwyd gan yr Adran Gwaith a Phensiynau
- llyfr sieciau/cerdyn siec/llyfr Cynilion Cenedlaethol
- cyfriflen ddiweddar gan y banc/cymdeithas adeiladu (nid cyfriflen cerdyn siop)
- bil cyfleustodau diweddar (mae'n well dangos dau wahanol; nid bil ffôn symudol)
- P45
- gohebiaeth gan un o adrannau'r llywodraeth
- cerdyn adnabod a gyhoeddwyd gan un o aelod-wladwriaethau'r Undeb Ewropeaidd/Ardal Economaidd Ewropeaidd, dogfen deithio a gyhoeddwyd gan y Swyddfa Gartref, neu dystysgrif dinasyddio neu gofrestru
- llythyr (datganiad a ardystiwyd) gan unigolyn cyfrifol megis cyfreithiwr, meddyg, gweinidog crefydd, ynad, athro, rheolwr hostel, gweithiwr cymdeithasol, nyrs ardal, bydwaig neu unigolyn cyfrifol arall, sy'n dweud ei fod yn adnabod yr etholwr ac y gall gadarnhau ei enw a'i gyfeiriad. Gallech gynnwys landlord neu denant yr etholwr yn y categori hwn, ac efallai nodi eu bod ar y gofrestr etholiadol
- cerdyn meddygol y Gwasanaeth Iechyd Gwladol neu gerdyn Yswiriant Gwladol

- tystysgrifau geni/mabwysiadu/priodas/ysgariad/newid enw neu dystysgrif datganiad statudol (nid ystyrir bod y rhain yn ddiogel iawn a dylid bod wedi eu cyhoeddi o fewn chwe mis i'r digwyddiad y maent yn ymwneud ag ef ac ni ddylent fod yn gopiâu newydd)

5.37 Dylid hefyd ystyried y pwyntiau canlynol:

- Er sicrwydd pellach, dylid dangos copiâu gwreiddiol, nid llungopiâu, o'r prawf adnabod.
- Dylai'r dystiolaeth a ddarperir gan y pleidleisiwr ddangos cysylltiad clir rhwng yr enw ar y ddogfen adnabod a'r cofnod cyfredol ar y gofrestr etholiadol.
- Nid yw tystysgrifau geni yn brawf adnabod diamod ac felly gellir gofyn i'r pleidleisiwr ddarparu tystiolaeth ychwanegol er mwyn gallu cadarnhau pwy ydyw.
- Lle y darperir biliau cyfleustodau neu gyfriflenni banc, dylent fod yn ddiweddar (h.y., wedi'u cyhoeddi yn y tri mis diwethaf)
- Dylid gwirio cardiau siec, banc neu gredyd yn erbyn llofnod y pleidleisiwr.
- Cyn ceisio ardstiad, dylid hysbysu'r pleidleisiwr y gall rhai llofnodyddion godi ffi am y gwasanaeth.
- Dylech nodi na chedwir unrhyw brofion adnabod ac y caiff y dogfennau eu trin yn gyfrinachol ac y dychwelir y copiâu gwreiddiol.

5.38 Nid yw'r Ddeddf Diogelu Data yn nodi unrhyw uchafswm penodol ar gyfer cadw data personol, ond mae'n nodi na chaiff data personol a brosesir at unrhyw ddiben eu cadw am fwy nag sydd angen at y diben hwnnw.

5.39 Pan fyddwch yn ailanfon pleidlais bost am iddi gael ei cholli neu nas derbyniwyd, rhaid i chi ychwanegu enw a rhif etholiadol yr etholwr at y rhestr o bapurau pleidleisio drwy'r post a gollwyd. Fodd bynnag, nid oes hawl ychwanegu'r enw os yw'r etholwr wedi'i gofrestru'n ddiennw. Rhaid hefyd ychwanegu rhif papur pleidleisio'r papur pleidleisio newydd at y rhestr. Yn achos dirprwy sy'n pleidleisio drwy'r post, rhaid i enw a chyfeiriad y dirprwy gael eu hychwanegu at y rhestr ynghyd â'r manylion eraill.⁵²

5.40 Rhaid i chi hefyd ychwanegu manylion unrhyw bapurau pleidleisio coll a ganslwyd at y rhestr o'r holl bapurau pleidleisio drwy'r post a ganslwyd (gweler paragraff **5.53**).

5.41 Mae [siart llif sy'n crynhoi'r weithdrefn ar gyfer ailanfon pleidleisiau post a gollwyd/nas derbyniwyd](#) ar gael i chi ei defnyddio er mwyn cefnogi'r broses hon.

Y weithdrefn ar gyfer ailanfon oherwydd gwall gweithdrefnol

5.42 Os ydych wedi anfon pecynnau pleidleisio drwy'r post anghywir neu anghyflawn mewn camgymeriad, efallai y gallwch ailanfon pecynnau pleidleisio drwy'r post gan ddefnyddio eich pwerau i gywiro gwall gweithdrefnol.⁵³ Fodd bynnag, cyn gwneud hynny, dylech ymgynghori â'ch Swyddog Cyfrif Rhanbarthol fel y gall weithio gyda chi i nodi a goruchwyllo'r camau priodol i'w cymryd i gywiro'r gwall.

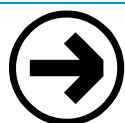
5.43 Yn dibynnu ar yr amgylchiadau, bydd angen i chi benderfynu p'un a ddylid ailanfon rhai o'r pecynnau pleidleisio drwy'r post neu bob un. Er enghraifft, os effeithiodd gwall yn y broses gasglu ar amrywiaeth benodol o becynnau, dim ond y pecynnau hynny fyddai angen eu hailanfon.

5.44 Dylid gwneud penderfyniadau am ailanfon oherwydd gwall gweithdrefnol fesul achos. Ym mhob achos, dylid ystyried effaith bosibl y gwall ac unrhyw gamau cywirol ar etholwyr. Er enghraifft, bydd angen i chi sicrhau y bydd unrhyw gamau yn unioni'r gwall ac ac na fyddant yn peri dryswch ychwanegol neu wall gwahanol.

5.45 Dylid gwneud unrhyw benderfyniad i unioni gwall gweithdrefnol ar ôl derbyn cyngor cyfreithiol. Dylid dogfennu'r gwall ac unrhyw gamau cywirol rhag ofn y caiff y refferendwm ei herio.

5.46 Pa gamau bynnag a gymerir, dylech sicrhau bod unrhyw ohebiaeth a roddir i'r etholwyr hynny yr effeithiwyd arnynt yn egluro'r gwall a'r camau rydych yn eu cymryd i'w unioni. Drwy fod yn dryloyw am y broblem a'r ateb byddwch yn lleihau'r risg o golli hyder yn y broses o weinyddu'r refferendwm.

5.47 Pan fydd pleidlais bost wedi'i hailanfon o ganlyniad i wall gweithdrefnol, rhaid canslo'r papur pleidleisio gwreiddiol, ei ychwanegu at y rhestr o bapurau pleidleisio a ganslwyd ac ni chaiff ei gyfrif.

Gweler [Rhan A: Rolau a chyfrifoldebau Swyddog Cyfrif](#) am ragor o fanylion am eich pŵer i gywiro gwallau gweithdrefnol.

Canslo pecynnau pleidleisio drwy'r post

5.48 Gall fod amgylchiadau lle bydd unigolyn rydych eisoes wedi anfon papur pleidleisio drwy'r post ato yn gwneud cais dilynol i'r Swyddog Cofrestru Etholiadol am i'w bleidlais bost gael ei chanslo, neu'n gwneud newidiadau i'w drefniadau pleidleisio absennol, mewn da bryd i'r newidiadau gael eu rhoi ar waith cyn y refferendwm. Os felly, ar ôl i'r Swyddog Cofrestru Etholiadol eich hysbysu, rhaid i chi ganslo unrhyw bapur pleidleisio drwy'r post a anfonwyd at y fath etholwr neu ddirprwy sy'n pleidleisio drwy'r post ar unwaith ac

ychwanegu manylion y papur pleidleisio a ganslwyd at y rhestr a gedwir at y diben hwnnw (gweler paragraff 5.533).⁵⁴

5.49 Os bydd y newid i'r trefniadau pleidleisio absennol ond yn ymwneud â'r cyfeiriad y dylid anfon y papur pleidleisio iddo, rhaid i chi, yn ogystal â chanslo'r papurau pleidleisio drwy'r post gwreiddiol anfon pecyn pleidleisio drwy'r post newydd i'r cyfeiriad newydd.⁵⁵

5.50 Dylech wneud trefniadau ar gyfer delio ag achos o ganslo ar ôl anfon pecynnau pleidleisio drwy'r post, gan gynnwys:

- os nad chi yw'r Swyddog Cofrestru Etholiadol hefyd, cytuno ag ef sut y caiff unrhyw geisiadau am newid trefniadau pleidleisio absennol eu cyfleu mewn modd amserol fel eich bod yn gwybod pa bapur pleidleisio y mae angen ei ganslo
- sut y byddwch yn gallu adfer a chanslo unrhyw bapurau pleidleisio drwy'r post a datganiadau pleidleisio drwy'r post sy'n mynd drwy'r broses o agor pleidleisiau post neu sydd eisoes wedi mynd drwy'r broses honno
- sut y byddwch yn cadw llwybr archwilio o'r hyn a ganslwyd, gan gynnwys sut y gellir defnyddio eich system meddalwedd i gofnodi pob achos o ganslo er mwyn eich galluogi i lunio'r rhestr ofynnol o bapurau pleidleisio drwy'r post a ganslwyd (gweler paragraff **5.53**) a nodi unrhyw bapurau pleidleisio drwy'r post a ganslwyd ond a ddychwelwyd ac felly y mae angen eu hadalw
- sut y byddwch yn egluro'r hyn sy'n digwydd i rhai sydd â hawl i fod yn bresennol mewn mewn sesiwn agor lle mae angen i chi adalw a chanslo papur pleidleisio drwy'r post

Adalw pleidleisiau post a ganslwyd

5.51 Lle cafodd unrhyw bapur pleidleisio drwy'r post ei ganslo, rhaid i'r datganiad pleidleisio drwy'r post a'r papur pleidleisio, os cawsant eu dychwelyd, gael eu hadalw fel nad ydynt yn cael eu cyfrif.⁵⁶

5.52 Mae [siart llif sy'n crynhoi'r weithdrefn i'w dilyn er mwyn adalw pleidlais bost a ganslwyd](#) ar gael.

Cadw cofnodion

5.53 Rhaid i chi gofnodi manylion pob papur pleidleisio drwy'r post a ganslwyd ar un rhestr. Rhaid i'r rhestr hon gynnwys⁵⁷:

- enw a rhif etholiadol yr etholwr fel y'u nodir ar y gofrestr etholwyr (neu, yn achos etholwr â chofnod dienw, dim ond ei rif etholiadol)
- rhif y papur pleidleisio drwy'r post a ganslwyd
- rhif unrhyw bapur pleidleisio drwy'r post newydd a anfonwyd at yr etholwr
- os yw'r pleidleisiwr drwy'r post yn ddirprwy sy'n pleidleisio drwy'r post, enw a chyfeiriad y dirprwy hwnnw

5.54 Rhaid i gynnwys unrhyw becyn pleidleisio drwy'r post a ganslwyd, gan gynnwys unrhyw amlenni, gael eu gwneud yn becyn a'u selio. Dim ond er mwyn cynnwys dogfennau ychwanegol a ganslwyd yn y pecyn yr agorir y sêl.⁵⁸

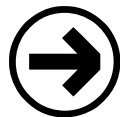
6 Derbyn ac agor pleidleisiau post

Derbyn pleidleisiau post

6.1 Er mwyn i becyn pleidleisio drwy'r post fod wedi'i ddychwelyd yn briodol, rhaid eich bod wedi'i dderbyn erbyn diwedd y cyfnod pleidleisio (h.y. erbyn 10pm ddydd Iau 23 Mehefin 2016). Caniateir i unigolyn ddychwelyd pecyn pleidleisio drwy'r post o hyd os yw, am 10pm, mewn ciw y tu mewn i'r orsaf bleidleisio, neu mewn ciw y tu allan i'r orsaf bleidleisio at ddiben cyflwyno pecyn pleidleisio drwy'r post.⁵⁹

6.2 Gellir ond dychwelyd pecynnau pleidleisio drwy'r post⁶⁰:

- i chi fel y Swyddog Cyfrif, yn bersonol neu drwy'r post, neu
- yn bersonol mewn unrhyw orsaf bleidleisio yn yr ardal bleidleisio

Ceir rhagor o ganllawiau ar ddelio â phleidleisiau post a ddychwelir i orsafoedd pleidleisio ym mhennod 5 o [Rhan C - Gweinyddu'r etholiad](#).

6.3 Dylech gysylltu â'r Post Brenhinol i gadarnhau trefniadau ar gyfer dychwelyd pleidleisiau post ac i archwilio (sweep) blychau post ar y diwrnod pleidleisio.

Blychau pleidleisio drwy'r post a phecynnau

6.4 Rhaid i chi sicrhau bod pleidleisiau post a ddychwelyd yn cael eu cadw'n ddiogel drwy'r amser a sicrhau bod pleidleisiau post yn cael eu cludo'n ddiogel i'r lleoliadau agor a dilysu a chyfrif⁶¹. Dylai'r dulliau storio a chludo eich bodloni eich bod wedi cymryd pob cam angenrheidiol i sicrhau bod y papurau pleidleisio a ddychwelyd yn cael eu cadw'n ddiogel ac na ellir ymyrryd â hwy.

6.5 Rhaid i unrhyw bleidleisiau post sy'n dod i law, naill ai yn eich swyddfa neu yn yr orsaf bleidleisio ar y diwrnod pleidleisio, gael eu cadw mewn blychau priodol. Rhaid i chi roi'r mesurau priodol ar waith ar gyfer cadw'r blychau hyn yn ddiogel.⁶²

6.6 Mae angen dau fath o flwch pleidleisio ar gyfer pleidleisiau post a ddychwelwyd: y blwch pleidleisio i bleidleiswyr post a'r blwch pleidleisio drwy'r post.⁶³

6.7 Defnyddir y blwch pleidleisio i bleidleiswyr post i storio unrhyw amlenni ar gyfer pleidleisiau post a ddychwelyd. Rhaid i unrhyw bapurau pleidleisio drwy'r post, datganiadau pleidleisio drwy'r post neu amlenni papurau

pleidleisio na chânt eu derbyn fel pecyn cyflawn hefyd gael eu rhoi yn y blwch pleidleisio i bleidleiswyr post. Rhaid i chi roi'r geiriau 'blwch pleidleisio i bleidleiswyr post' ac enw'r ardal bleidleisio ar bob blwch pleidleisio pleidleiswyr post.⁶⁴

6.8 Mae'n ofynnol i chi gymryd y mesurau priodol er mwyn sicrhau bod blwch pleidleisio i bleidleiswyr post yn cael ei gadw'n ddiogel.⁶⁵ Dylech sicrhau bod pleidleisiau post yn cael eu cadw'n ddiogel drwy'r amser a sicrhau bod cynnwys blwch pleidleisio i bleidleiswyr post yn ddiogel drwy ei selio a'i gadw mewn man diogel hyd nes y bwriedir agor pleidleisiau post nesaf.

6.9 Defnyddir blychau pleidleisio drwy'r post i storio'r papurau pleidleisio drwy'r post sydd wedi mynd drwy'r broses agor ac a gaiff eu cyfrif. Mae'n ofynnol i chi roi'r geiriau 'blwch pleidleisio drwy'r post' ac enw'r ardal bleidleisio ar bob blwch pleidleisio drwy'r post.⁶⁶

6.10 Mae'n ofynnol i chi selio pob blwch pleidleisio drwy'r post a'i gadw'n ddiogel hyd nes y cynhelir y broses gyfrif.⁶⁷ Yn achos pleidleisiau post a gyflwynir mewn gorsafoedd pleidleisio ar y diwrnod pleidleisio, dylech bwysleisio wrth staff yr orsaf bleidleisio, gan gynnwys arolygwyr gorsafoedd pleidleisio, bwysigrwydd cadw pleidleisiau post a ddychwelyd yn ddiogel drwy'r amser. Dylech roi trefniadau ar waith i gasglu pleidleisiau post o orsafoedd pleidleisio ar adegau gwahanol yn ystod y diwrnod pleidleisio. Bydd hyn yn osgoi cael llawer iawn o'r pleidleisiau post hynny yn y cyfrif a dylai helpu i leihau'r risg o ohirio'r broses gyfrif. Dylech sicrhau bod gan orsafoedd pleidleisio ddigon o becynnau ar gyfer pleidleisiau post a dderbyniwyd. Dylai'r becynnau hyn nodi'n glir eu bod yn cynnwys pleidleisiau post a dylent gynnwys enw'r orsaf bleidleisio a dynodydd yr orsaf bleidleisio.

Rhoddir rhagor o ganllawiau ar ddelio â phleidleisiau post a ddychwelir i orsafoedd pleidleisio ym mhennod 5 o [Ran C - Gweinyddu'r bleidlais](#) a'r [llawlyfr ar gyfer gorsafoedd pleidleisio](#).

Cadw cofnodion

6.11 Dylech gadw llwybr archwilio clir ar gyfer derbyn ac agor pecynnau pleidleisio drwy'r post, gan gofnodi cyfanswm nifer yr amlenni a dderbyniwyd a nifer yr amlenni a gyfrifwyd fel rhan o'r broses agor gan sicrhau bod pob ffigur sydd ei angen er mwyn cwblhau'r datganiad o ran papurau pleidleisio drwy'r post wedi ei gofnodi'n gywir.

6.12 Er mwyn cadw llwybr archwilio clir dylech gadw cofnod o gyfanswm nifer yr amlenni a dderbyniwyd yn eich swyddfa ac a roddwyd mewn blwch pleidleisio i bleidleiswyr post a defnyddio'r cofnod hwn at ddibenion archwilio a'i wirio yn erbyn nifer yr amlenni a gyfrifwyd fel rhan o'r broses agor.

6.13 Dylech hefyd gwblhau cyfrif papurau pleidleisio drwy'r post ar gyfer pob blwch pleidleisio drwy'r post. Mae [templod o gyfrif papurau pleidleisio drwy'r post](#) ar gael i chi ei ddefnyddio at y diben hwn.

6.14 Hefyd, dylech baratoi atodlen sy'n cofnodi cyfanswm nifer y pleidleisiau post a roddwyd ym mhob blwch pleidleisio drwy'r post, yn ogystal â chyfanswm nifer blychau o'r fath. Dylech hefyd drefnu papurau pleidleisio mewn sypiau er mwyn sicrhau y gallwch adalw a chanslo unrhyw bapur pleidleisio penodol fel sy'n ofynnol (er enghraifft, os bu'n rhaid ailanfon yn dilyn gwall gweithdrefnol).

6.15 Rhaid i chi gwblhau datganiad ar gyfer papurau pleidleisio drwy'r post⁶⁸, sy'n rhan allweddol o'ch llwybr archwilio.

6.16 Dylech sicrhau bod yr holl ffigurau sydd eu hangen ar gyfer y datganiadau wedi'u cofnodi'n gywir wrth dderbyn, agor a dilysu pleidleisiau post. I gael gwybodaeth am gadw cofnod o ddatganiadau pleidleisiau post sydd wedi mynd drwy'r broses agor ac a wrthodwyd, gweler paragraff **6.41**.

Marcio'r rhestr pleidleiswyr post a'r rhestr dirprwyon sy'n pleidleisio drwy'r post

6.17 Rhaid i chi farcio'r rhestr pleidleiswyr post neu'r rhestr dirprwyon sy'n pleidleisio drwy'r post, fel sy'n briodol, pryd bynnag y dychwelir datganiad pleidleisio drwy'r post, waeth p'un a oes hefyd bapur neu bapurau pleidleisio gydag ef.⁶⁹

Cadarnhau wrth bleidleiswyr fod eu pleidlais bost wedi'i dychwelyd

6.18 Os gofynnir am hynny, mae'n ofynnol i chi gadarnhau wrth bleidleisiwr neu ddirprwy sy'n pleidleisio drwy'r post p'un a ydych wedi derbyn datganiad pleidleisio drwy'r post gan yr unigolyn hwnnw drwy edrych ar y rhestrau a farciwyd. Mae hefyd yn ofynnol i chi gadarnhau a yw rhif y papur pleidleisio a roddwyd i'r etholwr neu'r dirprwy sy'n pleidleisio drwy'r post wedi'i gofnodi ar y naill restr neu'r llall o bleidleisiau a wrthodwyd dros dro y mae'n ofynnol ei chadw a'i defnyddio at ddiben paru dogfennau (gweler paragraff **6.28**).⁷⁰

6.19 Os derbyniwch gais am gadarnhad, rhaid i chi fodloni eich hun mai'r etholwr neu ddirprwy sy'n pleidleisio drwy'r post a wnaeth y cais cyn rhoi'r cadarnhad.⁷¹ Er mwyn penderfynu a ydych wedi bodloni'ch hun yn y naill achos neu'r llall, dylech ystyried gofyn am enw, cyfeiriad a dyddiad geni.

Agor pleidleisiau post

Pwy all fod yn bresennol pan agorir pleidleisiau post?

6.20 Yn ogystal â chi a'ch staff, caiff y canlynol fod yn bresennol ar adeg agor pleidleisiau post yn y refferendwm⁷²:

- asiantiaid refferendwm
- asiantiaid pleidleisiau post
- Cynrychiolwyr y Comisiwn
- arsylwyr achrededig

6.21 Rhaid i chi roi o leiaf 48 awr o rybudd ysgrifenedig i asiantiaid refferendwm o amser a lleoliad pob sesiwn agor pleidleisiau post a nifer yr asiantiaid pleidleisiau post y gellir eu penodi i fod yn bresennol.⁷³

6.22 Dylai'r broses o agor pleidleisiau post fod yn dryloyw. Dylech sicrhau bod pawb sydd â'r hawl i fod yn bresennol mewn sesiynau agor yn gallu dilyn yr hyn sy'n digwydd, ble a phryd. Dylai unrhyw un sy'n bresennol gael gwybodaeth am y prosesau agor rydych am eu dilyn, p'un ai ar lafar neu ar ffurf nodiadau canllaw ysgrifenedig. Hefyd, gellid rhoi copiâu o'ch cynllun i unrhyw un sydd â hawl i fod yn bresennol er mwyn eu helpu i ddilyn yr hyn sy'n digwydd, ble a phryd.

6.23 Rhaid rhoi copi o'r gofynion cyfrinachedd i unrhyw un sy'n bresennol mewn sesiwn agor pleidleisiau post, gan gynnwys eich staff, ac mae ar gael yn [Gymraeg](#) ac yn [Saesneg](#)⁷⁴

6.24 Mae'n ofynnol i chi gymryd y mesurau priodol er mwyn atal unigolion rhag gweld y bleidlais a gafodd ei bwrw ar y papurau pleidleisio. Drwy gydol y sesiynau agor rhaid i chi sicrhau bod y papurau pleidleisio a'u hwynebâu i lawr.⁷⁵ Fodd bynnag, gall achlysuron godi pan fydd blaen papur pleidleisio yn weladwy. Dylech ddweud wrth ymgyrchwyr fel rhan o unrhyw friffiadau ac ar ddechrau pob sesiwn agor ei bod yn drosedd i unrhyw un geisio canfod y bleidlais a fwriwyd ar unrhyw bapur pleidleisio penodol neu gyfleu unrhyw wybodaeth o'r fath a gafwyd yn y sesiynau hynny.⁷⁶ Os gwelwch unrhyw un yn gwneud hyn, dylech roi gwybod i'r heddlu. Rhaid i unrhyw un sy'n bresennol pan agorir pleidleisiau post, sy'n cynnwys eich staff sy'n gweithio yn y sesiwn agor, gynnal cyfrinachedd y bleidlais.⁷⁷

Y weithdrefn ar gyfer agor pleidleisiau post

6.25 Nodir y prosesau i'w dilyn wrth agor pecynnau pleidleisio drwy'r post mewn deddfwriaeth:

Cam 1: agor y blwch pleidleisio i bleidleiswyr post

- Cyfrif a chofnodi nifer y pecynnau pleidleisio drwy'r post a ddychwelyd (h.y., nifer yr amlenni 'B' yn y blwch pleidleisio i bleidleiswyr post).⁷⁸
- Agor amlen 'B' a thynnu'r datganiad pleidleisio drwy'r post a'r amlen papur pleidleisio.⁷⁹
- Cadarnhau bod y rhif ar y datganiad pleidleisio drwy'r post yn cyfateb i'r rhif ar yr amlen papur pleidleisio (amlen 'A').⁸⁰
- Rhaid rhoi marc yn y rhestr pleidleiswyr post neu'r rhestr dirprwyon sy'n pleidleisio drwy'r post fel y bo'n briodol i nodi bod datganiad pleidleisio drwy'r post wedi ei ddychwelyd.⁸¹

Cam 2: gwirio'r dynodyddion personol

- Sicrhau bod yr etholwr wedi llofnodi'r datganiad ac wedi rhoi dyddiad geni.
- Cymharu'r llofnod a'r dyddiad geni ar y datganiad pleidleisio drwy'r post â'r hyn a geir ar y cofnod o fanylion adnabod personol.⁸²
- Os gwrthodwch ddatganiad pleidleisio drwy'r post, rhaid i chi nodi 'gwrthodwyd' ar y datganiad, ei atodi i amlen y papur pleidleisio (os nad oes amlen o'r fath rhaid i chi ei atodi i'r papur pleidleisio) a'i rhoi yn y blwch ar gyfer pleidleisiau a wrthodwyd⁸³. Cyn ei roi yn y blwch, rhaid i chi ei ddangos i'r asiantiaid ac, os bydd unrhyw un yn gwrthwynebu eich penderfyniad, rhaid ychwanegu'r geiriau "gwrthwynebwyd y gwrthodiad"⁸⁴. Dylech hefyd roi'r rheswm dros ei wrthod.

Cam 3: agor amlenni papurau pleidleisio drwy'r post⁸⁵

- Agor amlen y papur pleidleisio (amlen 'A') a thynnu allan y papur pleidleisio gan sicrhau bod y papur pleidleisio yn cael ei gadw wyneb i lawr drwy'r amser.
- Cadarnhau bod y rhif ar amlen y papur pleidleisio (amlen 'A') yn cyfateb i'r rhif ar gefn y papur pleidleisio.
- Rhoi'r papur pleidleisio yn y blwch pleidleisio drwy'r post

Cam 4: selio'r blychau pleidleisio drwy'r post

- Cyfrif a chofnodi nifer y papurau pleidleisio drwy'r post i'w selio ym mhob blwch pleidleisio drwy'r post.
- Selio a storio'r blychau pleidleisio drwy'r post yn ddiogel.⁸⁶

6.26 Mae [siart llif agor pleidleisiau post](#) hefyd ar gael, sy'n crynhoi'r broses hon.

6.27 Dylech drefnu papurau pleidleisio mewn sypiau mewn ffordd sy'n sicrhau y gallwch adalw a chanslo unrhyw bapur pleidleisio penodol (er enghraifft, os bu'n rhaid ailanfon yn dilyn gwall gweithdrefnol). Am y rheswm hwn, a chan ystyried yr angen i ddilysu cynnwys pob blwch pleidleisio drwy'r post ar y cam dilysu, dylech ystyried sawl papur pleidleisio rydych am ei gadw ym mhob blwch.

Paru datganiadau pleidleisio drwy'r post â phapurau pleidleisio drwy'r post

6.28 Rhaid i chi gadw dwy restr o bapurau pleidleisio drwy'r post a wrthodwyd dros dro: un i gofnodi rhif papur pleidleisio unrhyw bapur pleidleisio drwy'r post a ddychwelwyd heb ddatganiad pleidleisio drwy'r post, ac un arall i gofnodi rhif y papur pleidleisio ar unrhyw ddatganiad pleidleisio drwy'r post nas dychwelwyd gyda'r papur pleidleisio⁸⁷. Mae [taenlen](#) ar gael i chi ei defnyddio at y diben hwn. Dylech wirio'r rhestrau hyn yn rheolaidd er mwyn sicrhau bod modd paru unrhyw ddogfennau nad ydynt yn cyfateb, gan olygu bod modd ailgyflwyno'r pleidleisiau post hynny i'r broses.

Bwrw golwg dros y dynodyddion personol

6.29 Rhaid i chi wirio'r dynodyddion ar yr holl ddatganiadau pleidleisiau post a ddychwelwyd⁸⁸.

6.30 Dylai unrhyw un a fydd yn dilysu manylion adnabod pleidleiswyr post ac sydd wedi cael ei awdurdodi gennych i wneud penderfyniadau ar ddatganiadau pleidleisio drwy'r post gael copi o [Ganllawiau'r Comisiwn a'r Gwasanaeth Gwyddor Fforensig ar wirio llofnodion](#) a chael cyfarwyddyd i'w dilyn.

6.31 Rhaid i unrhyw achos o ddiffyg llofnod (lle nad yw'r etholwr wedi cael ildiad) neu ddyddiad geni arwain at wrthodiad.⁸⁹

6.32 Wrth ddilysu datganiad pleidleisio drwy'r post, nid yw'r llofnod na'r dyddiad geni yn bwysicach na'i gilydd - rhaid rhoi'r ddau (oni fydd yr etholwr wedi cael ildiad o ran rhoi llofnod), a rhaid i'r ddau gyfateb.⁹⁰

6.33 Os rhoddir y dyddiad cwblhau ar y datganiad yn lle dyddiad geni'r etholwr, rhaid gwrthod y datganiad oherwydd ni fydd yn cyfateb i ddyddiad geni'r pleidleisiwr fel y'i nodir ar y cofnod dynodyddion personol. Yn yr un modd, os rhoddwyd y dyddiad cwblhau ar y ffurflen cais wreiddiol am bleidlais bost mewn camgymeriad, ni fydd hyn yn cyfateb i'r dyddiad geni a roddwyd ar y datganiad pleidleisio drwy'r post a rhaid i'r datganiad gael ei wrthod.

6.34 Efallai y bydd y pleidleisiwr yn cwblhau'r blwch dyddiad geni mewn fformat gwahanol i'r hyn y gofynnir amdano ar y datganiad pleidleisio drwy'r post. Os felly, os byddwch yn fodlon y rhoddwyd dyddiad geni'r pleidleisiwr a'i fod yn cyfateb i'r hyn sydd ar y cofnod dynodyddion personol, efallai y byddwch yn dal i allu bodloni eich hun bod y datganiad pleidleisio drwy'r post wedi'i gwblhau'n briodol.

6.35 Nid oes rhaid i chi wneud penderfyniad ar ddatganiad pleidleisio drwy'r post ar sail y wybodaeth ar y datganiad pleidleisio drwy'r post a'r cofnod dynodyddion personol yn unig. Cewch hefyd gyfeirio at ffynonellau eraill ac ystyried unrhyw wybodaeth ychwanegol sydd gennych wrth wneud eich penderfyniad. Gallech, er enghraifft, gyfeirio at lofnod a roddwyd ar ffurflen gofrestru.

6.36 Hefyd, gall etholwr gysylltu â chi i ddweud, er enghraifft, ei fod wedi torri ei fraich ers rhoi ei ddynodyddion i'r Swyddog Cofrestru Etholiadol ac na all lofnodi'i enw yn ôl yr arfer. Os byddwch yn fodlon ar hyn, gallech benderfynu derbyn ei ddatganiad pleidleisio drwy'r post fel un dilys, hyd yn oed os yw'r llofnod yn edrych yn wahanol i'r un ar y cofnod dynodyddion personol.

6.37 Dylai pob penderfyniad ar ddatganiad pleidleisio drwy'r post fod ar sail unigol.

6.38 Gall asiantiaid refferendwm ac asiantiaid pleidleisio drwy'r post wrthwynebu datganiad pleidleisio drwy'r post. Os byddant yn gwrthwynebu gwrthodiad, dylid nodi 'gwrthodiad a wrthwynebwyd' ar y datganiad pleidleisio drwy'r post cyn ei atodi i amlen y papur pleidleisio a'i rhoi yn y blwch ar gyfer pleidleisiau a wrthodwyd.⁹¹ Nid oes gan arsylwyr achrededig na chynrychiolwyr y Comisiwn yr hawl i wrthwynebu achos o wrthod datganiad pleidleisio drwy'r post.

Y sesiwn agor pleidleisiau post olaf

6.39 Dylech sicrhau bod angen agor cyn lleied o bleidleisiau post ar y cam dilysu a chyfrif â phosibl er mwyn osgoi unrhyw oedi posibl i'r prosesau dilysu a chyfrif.

6.40 Waeth p'un a yw'r achos olaf o agor pleidleisiau post yn digwydd yn y lleoliad dilysu a chyfrif neu rywle arall, rhaid i chi sicrhau bod y broses o agor pleidleisiau post yn digwydd gerbron unrhyw ymgeiswyr, asiantiaid ac arsylwyr sy'n bresennol. Fel gydag unrhyw sesiynau agor eraill, mae'n ofynnol i chi roi hysbysiad o amser a lleoliad y sesiwn agor pleidleisiau post olaf (fel y nodir ym mharagraff 6.21).

Ar ôl cwblhau'r sesiwn agor pleidleisiau post olaf, mae'n ofynnol i chi selio a storio amryw flychau a dogfennau'n ddiogel. Ceir rhagor o ganllawiau ar hyn yn [Rhan F - Ar ôl datgan y canlyniad](#).

Cadw cofnod o becynnau pleidleisio drwy'r post anghyflawn a ddychwelwyd

6.41 Drwy gydol y broses agor, byddwch wedi cadw dwy restr o bapurau pleidleisio drwy'r post a wrthodwyd dros dro: un i gofnodi rhif papur pleidleisio unrhyw bapur pleidleisio drwy'r post a ddychwelwyd heb ddatganiad pleidleisio drwy'r post, ac un arall i gofnodi rhif papur pleidleisio ar unrhyw ddatganiad pleidleisio drwy'r post nas dychwelwyd gyda'r papur pleidleisio. Ar ôl y sesiwn agor olaf, y rhain, yn eu tro, fydd y rhestr olaf o bapurau pleidleisio heb fod datganiad pleidleisio drwy'r post dilys wedi'i dderbyn a'r rhestr olaf o ddatganiadau pleidleisio drwy'r post dilys a dderbyniwyd heb y papur pleidleisio.

Delio â phapurau pleidleisio wedi torri neu rwygo

6.42 Mewn rhai achosion, bydd etholwyr wedi torri neu rwygo eu papurau pleidleisio drwy'r post a gwblhawyd. Bydd angen i chi benderfynu a yw'r darn a ddychwelwyd yn bapur pleidleisio dilys. Gall fod sawl senario dan sylw:

Mae'r darn yn cynnwys rhif y papur pleidleisio a'r marc swyddogol

6.43 Bydd y 'papur pleidleisio' yn mynd drwy'r broses dilysu pleidleisiau post (am ei fod yn cynnwys rhif y papur pleidleisio) ac yn cael ei gyfrif. Gellid ei dderbyn yn bleidlais ddilys adeg y cyfrif, ar yr amod bod bwriad y pleidleisiwr yn glir.

Mae'r darn ond yn cynnwys rhif y papur pleidleisio a dim marc swyddogol

6.44 Bydd y 'papur pleidleisio' yn mynd drwy'r broses dilysu pleidleisiau post ac yn cael ei gyfrif. Rhaid ei wrthod adeg y cyfrif am nad yw'n cynnwys y marc swyddogol.⁹²

Mae'r darn ond yn cynnwys y marc swyddogol a dim rhif papur pleidleisio

6.45 Rhaid gwrthod y 'papur pleidleisio' ar y cam dilysu pleidleisiau post oherwydd ni chaiff ei baru wrth agor amlen 'A' nac yn erbyn y datganiad pleidleisio drwy'r post.

Nid yw'r darn yn cynnwys y marc swyddogol na rhif y papur pleidleisio

6.46 Rhaid gwrthod y 'papur pleidleisio' ar y cam dilysu pleidleisiau post oherwydd, unwaith eto, ni chaiff ei baru wrth agor amlen 'A' nac yn erbyn y datganiad pleidleisio drwy'r post.

Paratoi cofnod o'r pleidleisiau post hynny sydd wedi methu'r gwiriadau dynodyddion

6.47 Mae'n ofynnol i Swyddogion Cofrestru Etholiadol hysbysu pleidleiswyr drwy'r post ar ôl y refferendwm os gwrthodwyd eu pleidlais bost am iddi fethu gwiriadau dynodyddion personol a'u hysbysu am y rheswm penodol dros ei gwrthod.⁹³ I wneud hyn, rhaid i chi gadw cofnod o'r categorïau rydych yn gwrthod datganiadau pleidleisio drwy'r post unigol oddi tanynt.

6.48 Rhaid rhoi cyfrif am bob datganiad pleidleisio drwy'r post a wrthodwyd. Rhaid i chi gadw rhestr o'r pleidleisiau post hynny sydd wedi methu'r gwiriadau dynodyddion personol. Rhaid i'r rhestr hon gynnwys, ar gyfer pob pleidlais bost o'r fath a wrthodwyd⁹⁴:

- enw a chyfeiriad yr etholwr (ac enw a chyfeiriad y dirprwy os oes gan yr etholwr un),
- rhif yr etholwr ar y gofrestr etholwyr (a rhif y dirprwy os oes gan yr etholwr un),
- y rheswm neu'r rhesymau penodol dros wrthod y datganiad pleidleisio drwy'r post,

- unrhyw wybodaeth arall sy'n ymwneud â'r gwrthodiad sy'n briodol yn eich barn chi, ond nid rhif y papur pleidleisio.

6.49 Y rhesymau penodol dros wrthod datganiad pleidleisio drwy'r post yw⁹⁵:

- nid yw'r llofnod yn cyfateb i'r enghraifft a gedwir ar y cofnod dynodyddion personol
- nid yw'r dyddiad geni yn cyfateb i'r un a gedwir ar y cofnod dynodyddion personol
- mae'r blwch llofnod yn wag
- mae'r blwch dyddiad geni yn wag

6.50 Os bydd pleidleisiwr drwy'r post yn ymddangos ar y rhestr o bleidleisiau post sydd wedi methu'r gwiriadau dynodyddion personol, mae'n ofynnol i'r Swyddog Cofrestru Etholiadol hysbysu'r pleidleisiwr drwy'r post o'r gwrthodiad o fewn tri mis i ddyddiad y bleidlais.⁹⁶

6.51 Os byddwch yn amau bod trosedd wedi'i chyflawni mewn perthynas â phleidlais bost benodol, nid oes rhaid i'r Swyddog Cofrestru Etholiadol anfon hysbysiad.⁹⁷ Felly, dylech gadw cofnod o unrhyw achosion lle rydych yn amau bod trosedd wedi'i chyflawni ar gyfer y Swyddog Cofrestru Etholiadol, fel ei fod yn gwybod ym mha achosion na ddylai anfon hysbysiad o wrthod dynodyddion pleidlais bost.

6.52 Lle yr amheuir twyll, dylech roi cynnwys y pecyn pleidleisio drwy'r post mewn pecyn ar wahân a hysbysu eich Pwynt Cyswllt Unigol yn yr heddlu lleol. Dylech drafod y pecyn pleidleisio drwy'r post cyn lleied â phosibl a, lle bo modd, wneud nodyn o bawb sydd wedi ei drafod.

Ceir rhagor o wybodaeth am anfon y rhestr o bleidleisiau post sydd wedi methu'r gwiriadau dynodyddion personol at y Swyddog Cofrestru Etholiadol yn [Rhan F - Ar ôl datgan y canlyniad](#).

Ceir canllawiau i Swyddogion Cofrestru Etholiadol ynghylch anfon hysbysiadau gwrthod dynodyddion pleidleisiau post yn [Rhan 5 - Pleidleisio absenol](#) o ganllawiau'r Comisiwn ar gyfer Swyddogion Cofrestru Etholiadol.

-
- ¹ Rheoliadau Cynnal Refferendwm yr Undeb Ewropeaidd, Rheoliadau 61(1) a 63(2)
- ² Rheoliadau Cynnal Refferendwm yr Undeb Ewropeaidd, Rheoliadau 61(1) a 63(2)
- ³ A13AB, 13B a 13BA Deddf Cynrychiolaeth y Bobl 1983 fel y'i diwygiwyd gan Reolau 4 a 5 o Atodlen 3 i Reoliadau drafft Refferendwm yr Undeb Ewropeaidd (Cynnal) ("Rheoliadau Drafft")
- ⁴ A13AB(5) Deddf Cynrychiolaeth y Bobl 1983 fel y'i diwygiwyd gan Reol 4 o Atodlen 3 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁵ Rheol 56 o Reoliadau Cynrychiolaeth y Bobl (Cymru a Lloegr) 2001 ("Rheoliadau (CLI) 2001") a Rheoliadau Cynrychiolaeth y Bobl (Yr Alban) 2001 ("Rheoliadau (A) 2001") fel y'u diwygiwyd gan Reol 12(2) o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft.
- ⁶ Rheol 56 o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 12(4) o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁷ Paragraff 18(3)(c) o Atodlen 1 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁸ Rheol 62 o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u cymhwyswyd gan Atodlen 5 o'r Rheoliadau Drafft
- ⁹ Rheol 6(2) o Atodlen 2 i'r Rheoliadau Drafft
- ¹⁰ Rheol 7(5) o Atodlen 2 i'r Rheoliadau Drafft
- ¹¹ A61(4) Deddf Cynrychiolaeth y Bobl 1983 fel y'i diwygiwyd gan Reol 14 o Atodlen 3 i'r Rheoliadau Drafft
- ¹² Rheolau 56(3) a 3A o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 12 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ¹³ Rheol 85(1) o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 37 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ¹⁴ Rheol 85(5) o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 37 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ¹⁵ Rheol 84(7) o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 40 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ¹⁶ Rheol 76 o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 30 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ¹⁷ Rheol 76 o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 30 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ¹⁸ Rheol 76 o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 30 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ¹⁹ A9B(8) Deddf Cynrychiolaeth y Bobl 1983
- ²⁰ Rheol 13(1)(b) o Atodlen 1 i'r Rheoliadau Drafft
- ²¹ Rheol 80 o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 36 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ²² Rheol 7 o Atodlen 1 i'r Rheoliadau Drafft
- ²³ Rheol 75 o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 29 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft, Rheol 53(9)(b) o Atodlen 1 i'r Rheoliadau Drafft
- ²⁴ Rheol 13(1) o Atodlen 1 i'r Rheoliadau Drafft
- ²⁵ Rheol 74 o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 38 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ²⁶ Rheol 13(1) o Atodlen 1 i'r Rheoliadau Drafft
- ²⁷ Rheol 13(2) o Atodlen 1 i'r Rheoliadau Drafft
- ²⁸ Rheol 72(7) a (8) o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 26 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ²⁹ A9B Deddf Cynrychiolaeth y Bobl 1983
- ³⁰ Rheol 74 o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 38 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ³¹ Rheol 76 o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 30 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ³² Rheol 72 o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 26 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ³³ Rheol 13(1)(b) o Atodlen 1 i'r Rheoliadau Drafft
- ³⁴ Gweler ffurflenni datganiad pleidleisio drwy'r post

-
- ³⁵ Rheol 62 o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u cymhwyswyd gan Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ³⁶ Rheol 3 o Atodlen 2 i'r Rheoliadau Drafft
- ³⁷ Rheol 67 o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 21 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ³⁸ Rheol 72(2) o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 26 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ³⁹ Rheol 72(4) o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 26 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁴⁰ Rheol 72(3) o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 26 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁴¹ Rheol 75 o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 29 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft, Rheol 53(9)(b) o Atodlen 1 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁴² Gweler a13AB, 13B a 13BA o Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 1983 fel y'i diwygiwyd gan Reolau 4 a 5 o Atodlen 3 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁴³ Rheol 77 o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 31 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁴⁴ Rheol 77(7) o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 31 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁴⁵ Rheol 77(2) o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 31 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁴⁶ Rheol 77(6) o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 31 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁴⁷ Rheol 77(8) o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 31 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁴⁸ Rheol 78 o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 32 fel y'u diwygiwyd gan Reol 31 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁴⁹ Rheol 78(3A) a (6) o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 32 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁵⁰ Rheol 78(2A) a (2B) o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 32 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁵¹ Rheol 78(3) o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 32 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁵² Rheol 78(4) o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 32 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁵³ Paragraff 9 o Atodlen 3 i Ddeddf Refferendwm yr Undeb Ewropeaidd 2015
- ⁵⁴ Rheol 78(1) a (3) o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 33 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁵⁵ Rheol 78A(1) o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 33 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁵⁶ Rheol 78(2) o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 33 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁵⁷ Rheol 78(4) o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 33 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁵⁸ Rheol 78(2) o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 33 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁵⁹ Rheol 42(4) o Atodlen 1 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁶⁰ Rheol 79 o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reolau 34 a 35 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁶¹ Rheolau 81(6) Rheoliadau (CLI)
- ⁶² Rheol 81 o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 5 fel y'u diwygiwyd gan Reol 37 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁶³ Rheol 81(1) o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 37 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁶⁴ Rheol 81(2) o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 37 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁶⁵ Rheol 81(6) o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 37 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft

-
- ⁶⁶ Rheol 81(2) o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 37 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁶⁷ Rheol 81(4) o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 37 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁶⁸ Rheol 91(1)(b) o Reoliadau (CLI) 1 a Rheoliadau (A) 48 fel y'u diwygiwyd gan Reolau 48 a 49 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁶⁹ Rheol 84(7) o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 40 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁷⁰ Rheol 84A(1) o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 41 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁷¹ Rheol 84A(3) o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 41 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁷² Rheol 83 o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 39 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft, Rheol 19(12) o Atodlen 1 i'r Rheoliadau Drafft, a6A - 6D PPERA 2000
- ⁷³ Rheol 80 o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 36 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁷⁴ Rheol 70 o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 24 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁷⁵ Rheol 84(6) o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 40 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁷⁶ A66(6) Deddf Cynrychiolaeth y Bobl 1983 fel y'i diwygiwyd gan Reol 18 o Atodlen 3 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁷⁷ A66(4) Deddf Cynrychiolaeth y Bobl 1983 fel y'i diwygiwyd gan Reol 18 o Atodlen 3 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁷⁸ Rheol 84(1) o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 40 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁷⁹ Rheol 84(2) o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 40 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁸⁰ Rheol 85A(5) o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 40 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁸¹ Rheol 84(7) o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 40 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁸² Rheol 85A(2) o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 40 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁸³ Rheol 85A(3) o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 40 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁸⁴ Rheol 85A(4) o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 40 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁸⁵ Rheol 86 o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 43 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁸⁶ Rheol 81(4) o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 37 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁸⁷ Rheol 87(2) a (3) o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 45 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁸⁸ Rheol 42(3)(d) o Atodlen 1 i'r Rheoliadau Drafft, Rheol 85A(2) o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 42 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁸⁹ Rheol 42(3)(b) o Atodlen 1 i'r Rheoliadau Drafft, Rheol 85A(2) o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 42 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁹⁰ Rheol 43(3)(b),(c) a (d) o Atodlen 1 i'r Rheoliadau Drafft, Rheol 85A(2) o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 42 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁹¹ 85A(4) Rheoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 42 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁹² Rheol 44(1)(a) o Atodlen 1 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁹³ Rheol 61C o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 19 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft
- ⁹⁴ Rheol 87(4) o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 45 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft

⁹⁵ Rheol 87(5) o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 45 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft

⁹⁶ Rheol 61C(1) o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 19 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft

⁹⁷ Rheol 61(C)(b) o Reoliadau (CLI) 2001 a Rheoliadau (A) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reol 19 o Atodlen 5 i'r Rheoliadau Drafft